

MARÇ 2017 - ANY XXXIX - NÚM. 149

Llum d'Oli

P O R R E R E S

acp
AGRUPACIÓ CULTURAL DE PORRERES

ÍNDEX

què hi pots trobar en aquest número?

Les activitats de l'Agrupació Cultural i del GEP, **pàgina 4**

 Informació Local: hi trobaràs el noticiari porrerenc, la pluviometria, i altres informacions interessants, **pàgina 10**

Notes històriques: en aquest número, comptam amb un article sobre ciclistes porrerencs dels anys 40, i un altre sobre l'origen del Lloc Sagrat, **pàgina 15**

 Una entrevista a na Xesca Rosselló Gornals, **pàgina 18**

A Opinió, un article sobre l'assetjament escolar, i un altre sobre la justícia espanyola, **pàgina 20**

 De Porrera a Porreres, **pàgina 24**

L'escrit de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca sobre la sentència al raper Valtònic, **pàgina 26**

A Creació trobaràs les gloses i poema habituals, però amb una nova secció de fotografies: «L'Obturador», **pàgina 27**

El Fil Musical: amb la segona part de les entrevistes als DJ's porrerencs, **pàgina 30**

 A l'Espai Escolar, diverses informacions sobre el Col·legi Verge de Montis-ion, l'Escola Nova i l'IES Porreres, **pàgina 32**

I, finalment, la presentació de la UE Porreres femení, **pàgina 35**

ESTANC

CA NA JAUME

Tabac - articles de regal - papereria - llibres
i tota classe de revistes i diaris

Carrer Sant Roc, núm. 2 - PORRERES

MAN'S

L'Almoina, 30
Tlf. 971 16 84 56
Porreres · Mallorca

Pepe Jeans
LONDON

LIBERTO

DIESEL
FOR SUCCESSFULLIVING

EL LLUM D'OLI TAMBÉ ÉS VOSTRE

T'agradaria veure publicada la teva opinió al Llum d'Oli? Tens alguna queixa, suggeriment o proposta? Vols col·laborar amb nosaltres? Ara pots fer-ho a través de l'adreça **llumdoliporreres@gmail.com**

També ens podràs trobar al local de l'Agrupació (C/ d'en Mago, 6) cada dimarts de 18h a 19h.

I, si t'interessa, pots consultar els números digitalitzats fins el 1996 a l'apartat «Llum d'Oli» del nostre blog (www.agrupacioculturalporreres.blogspot.com) a través de l'enllaç amb la biblioteca digital de la UIB. Si desitges consultar algun número posterior al 1996, només ens ho has de dir o venir al local en l'horari anteriorment esmentat.

*Volem ser la veu del poble.
El Llum d'Oli és cosa de tots!*

L'OBLIT COM A CAUSA

Març del 2017 - Núm. 149

Dipòsit Legal PM 76/1979

Edita:

Agrupació Cultural de Porreres
Carrer d'en Mago, núm. 6
www.agrupacioculturalporreres.blogspot.com
www.facebook.com/acporreres

Coordinació:

Catalina Maria Garí Blanch
Sebastià Lliteres Lliteres
llumdoliporreres@gmail.com

Consell de redacció:

Joan Barceló Barceló
Bartomeu Garí Salleras
Joan Miralles Plantalamor
Joana Mora Cerdà
Llúcia Salleras Julià
Antoni Sorell Mora

Col·laboradors:

Maria Barceló Crespi
Germanes Barceló-Crespi
Joan Barceló Fusteret
Joana Blanch
Marta Escoda Trobat
Xisca Garí Blanch
Caterina Gornals Miralles
Francesc Melià Barceló
Joan Miralles Plantalamor
Catalina Nadal Ato
Maria Antònia Nicolau Rosselló
Tòfol Noguera Font
Cesca Roig Sampol
Jaume Rosselló Tomàs
Antoni Sorell Mora
Francesc Servera Veny
Simó Tortella Sbert
Associació Premsa Forana
CEIP Escola Nova
Col·legi Verge de Monti-sion
Coral de Porreres
IES Porreres
Revista Marsoc

Fotografies:

Simó Tortella Sbert
Arxiu Agrupació Cultural

Correcció lingüística

Catalina Maria Garí Blanch

Coberta:

Fotomuntatge Gràfiques Llopis
Fotografia proporcionada per Xisca Mora Veny

Imprimeix:

Gràfiques LLOPIS, S.A.
Tel. 971 58 04 89
e-mail: disseny@grafiquesllopis.com

*Els articles publicats reflecteixen
únicament l'opinió dels seus autors.*

Les plogudes dels passats mesos de desembre i gener van fer estralls a les llars i camps de molts veïnats porrerencs. Feia anys que no es donaven dos aiguats d'hivern d'aquestes dimensions en tan poc temps. Els especialistes diuen que no és un fenomen habitual, atès que al nostre territori allò normal és que aquestes barrumbades es donin durant la tardor, però que no és un fet del tot nou.

Com a conseqüència d'aquesta situació els problemes i danys ocasionats han estat diversos, i molts d'ells encara no s'han pogut arreglar. S'ha de dir, però, que moltes de les destrosses que provocaren els aiguats són fruit d'un problema de fons que va molt més enllà de les disputes i acusacions polítiques entre partits i càrrecs públics que es van donar després de les plogudes, que en la majoria dels casos no anaven més enllà de l'aprofitament mediàtic per criticar la gestió dels actuals governants o bé dels anteriors per suposades negligències o falta de prevenció. Com dèiem, en aquests casos de desastres o problemes ocasionats per la meteorologia o la mare naturalesa, sempre hi ha qui recorre a allò de *«piove...porco governo!»*, que en diuen en italià.

Com hem apuntat, hi ha un problema de fons molt més greu i que no ho explica tot, però quasi: la pèrdua del bagatge cultural que implicava el coneixement sobre el camp, la cultura de l'aigua i tot allò relacionat amb la naturalesa i fora vila.

Més enllà de possibles relacions amb el canvi climàtic, no podem obviar que durant les darreres dècades la nostra societat s'ha deixat endur per la lògica consumista i de la construcció, destruint territori i edificant allà on no tocaria i on, segurament, fa 50 o 60 anys mai no haguéssim pensat fer-ho -aprop dels cursos dels torrents, per exemple. Per una banda, la construcció de carreteres sense els pertinents sistemes de canalització ha donat lloc a síquies sense sortida -això si se n'han construït- i conduccions d'aigua sense sentit. Per altra banda, els albellons que durant segles han ajudat a drenar els recursos hídrics del camp, han estat avui destruïts i oblidats -volem pensar que de manera no intencionada- i això ha provocat una greu falta de drenatge que ha donat lloc als embassaments apareguts en diversos indrets de fora vila i que han malmès collites i han dificultat les tasques agrícoles d'aquesta temporada.

En resum, la lògica de la immediatesa i el viure amb ritme frenètic ha trencat les baules que unien la transmissió de coneixements entre generacions. Uns ensenyaments i una saviesa provinents de la cultura popular que avui no valoram de forma suficient ja sigui per desconeixement o per menysteniment. I ja hem pogut veure quines han estat les conseqüències.

IV EIXIDA CULTURAL I PAISATGÍSTICA CURS 2016-2017: CALVIÀ I PUIGPUNYENT

Dissabte, 7 de gener. L'itinerari va discórrer pels termes de Calvià i Puigpunyent. Així, des de Ciutat, es va partir cap al coll de sa Creu, possessió de Valldurgent, Calvià, Es Capde-llà, i hom caminà una estona fins arribar a les cases de la possessió de Galatzó. De tant en tant es feren les oportunes explicacions de caràcter geogràfic, toponímic, històric... La possessió i el paisatge del puig de Galatzó (1.027 m.) han estat objecte de mites, llegendes i literatura. Font d'inspiració de narradors i poetes, sobretot, entorn a la figura del Comte Mal, Ramon Burguès Safortesa, segon comte de Santa Maria de Formiguera (1627-1694) del qual se'n dibuixà una semblança biogràfica.

A l'horabaixa, el retorn fou pel llogaret de Galilea i el poble de Puigpunyent.

LA PREMSA FORANA A MALLORCA I A PORRERES, DIVENDRES 13 DE GENER

Al local social de l'Agrupació Cultural, Rafel Puigserver Pou impartí una lliçó amb el títol *La Premsa Forana a Mallorca i a Porreres: la història d'un èxit que mira al futur*. Presentà l'acte el nostre company Bartomeu Garí Salleras.

Rafel Puigserver Pou (Algaida, 1981) és doctor en Humanitats i Ciències Socials per la Universitat de les Illes Balears després de presentar la tesi doctoral titulada "Les publicacions de la part Forana de Mallorca des dels anys setanta fins a l'actualitat". És investigador i professor de Secundària. També és col·laborador de la revista de premsa forana "Es Saig" d'Algaida.

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE JERONI DE CABRERA. LA VIDA EN UNA MALETA, DISSABTE 28 DE GENER

A la Biblioteca Municipal de Porreres es presentà el llibre *Jeroni de Cabrera. La vida en una maleta* de Joan Rigo Bonet. L'any 1992 l'autor va enregistrar unes converses amb l'oncle Jeroni, el germà gran de la seva mare, les quals serviren de punt de partida de dues obres de recerca històrica. *Jeroni de Cabrera. La vida en una maleta* és un relat biogràfic basat en aquelles converses. Aquesta activitat ha estat organitzada conjuntament amb la Comissió de Memòria de l'Ajuntament de Porreres.

ASSEMBLEA GENERAL DE SOCIS, DISSABTE 4 DE FEBRER

Va tenir lloc al local de l'Agrupació l'Assemblea General anual de socis. Es va seguir l'ordre del dia previst: lectura

<p>CONFECCIÓ A MIDA DISSENY INTERIOR DECORACIÓ TÈXTIL</p>	<p>CHITÓN DECORACIÓN</p>
<p>www.chitondeco.com</p>	<p>info@chitondeco.com</p>
<p>DAGMAR & ERICH FUSS 07260 Porreres/Mallorca Ctra. Porreres - Campos km 0,4</p>	<p>Tel. 971-16 82 57 Fax 971-16 85 28</p>

<p>BM</p>	<p>ESPORT - SABATES</p>
	<p>Ballester Melià</p>
<p>C/ L'Almoina, 19 07260 PORRERES</p>	<p>Tel. 971 16 82 76 Tel. Part. 971 64 74 21</p>

de l'acta anterior, estat de comptes, informació de presidència i torn obert de paraula. A continuació, se celebrà l'Assemblea Extraordinària amb un únic punt de l'ordre del dia: elecció de la nova junta directiva. Actuaren de president de mesa i secretària, respectivament, Francisca Sunyer i Joan Ferrà.

La nova junta quedà constituïda per les següents persones:

Presidenta: Joana Mora Cerdà

Vicepresident: Bartomeu Garí Salleras

Secretària: Lúcia Salleras Julià

Tresorera: Joana Aina Matas Segura

Vocals: Tòfol Noguera Font, Vicenç Marí Sastre, Joan Ferrà Sansó, Miquel Móra Mulet i Maria Antònia Nicolau Roselló.

Joana Mora va tenir unes paraules d'agraïment per la feina feta per a les persones que han format part de la junta durant els darrers 4 anys (Catalina Oliver, Magdalena Morell i Catalina Català) i donà la benvinguda als nous membres.

V EIXIDA CULTURAL I PAISATGÍSTICA CURS 2016-2017: SA POBLA

L'eixida cultural i paisatgística va discórrer el passat 5 de febrer pel terme de sa Pobla. Es va visitar l'oratori de Cres-

tax, l'església parroquial i altres indrets. També es va fer una volta per la vila posant especial atenció en el traçat urbà ortogonal o geomètric amb el qual es pot apreciar molt clarament la traça de les "Ordinacions" de Jaume II de l'any 1300. Així mateix, en un acte de memòria històrica, es va anar a son Fornari (entre sa Pobla i Muro) on el mes d'octubre de 1522 va tenir lloc una cruel batalla en el context de les Germanies. Els assistents llegiren el nom dels vint-i-vuit porrerencs que en aquella contrada perderen la vida fent costat a Joanot Colom i en defensa de la llibertat.

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE EN TIÀ DE SA REAL

El porrerenc Tomàs Martínez Miró presentà dia 18 de febrer el seu llibre *En Tià de Sa Real. Notes per a l'estudi de la figura i obra de Sebastià Gelabert*. En Tomàs ens va fer passar una bona vetllada explicant les aventures i les desventures d'aquest personatge tan singular, en Tià de Sa Real: home de lletres, glosador, humil, senzill, pobre en riqueses materials i ric d'intel·ligència i d'agudeses. Presentà l'autor Catalina Oliver Riera.

BAR
CA'N
GUILLEM
ENTREPANSTAPESPIZZES

AV. BISBE CAMPINS, 1 PORRERES 971 647 495

Estanc Can Poo

Segells de goma. Tota casta d'impresos d'impremta.

Havans gravats per a festes.

Llibres de text. Revistes. Articles de papereria.

Juguets. Perfumeria. Articles de regal

Avinguda Bisbe Campins, 12 • Porreres.

Tel. 971 16 66 36 - Fax: 971 64 70 24

**PRESENTACIÓ DEL LLIBRE
SOMNIS COMPARTITS: LA IDENTITAT
MALLORQUINA A DEBAT**

Divendres, dia 3 de març, al local de l'Agrupació Cultural, Gabriel Mayol i Joan Colom ens presentaren el llibre *Somnis compartits: la identitat mallorquina a debat*. "És possible parlar en el segle XXI d'una identitat compartida? Encara més, és possible fer-ho per al cas d'una societat tan complexa i heterogènia com la mallorquina? Aquest és el fantasma que recorre *Somnis compartits* des de la primera fins a la darrera pàgina." Així comença Toni Rico el pròleg d'aquest llibre, una obra que, a partir d'entrevistes a personalitats diverses, intenta interessar els lectors en el debat sobre els mínims comuns denominadors que, segons els autors, "ens defineixen com a comunitat, un debat que, més prest que tard, haurem de tenir com a col·lectivitat, i que si no l'abordam amb la serenor i altesa de mires que els temps requereixen, suposarà un llast a mitjà termini per al nostre progrés social, polític i econòmic". Presentà l'acte la Dra. Maria Barceló Crespí.

**LA DIETA MEDITERRÀNIA, PATRIMONI
CULTURAL IMMATERIAL**

Miquel Fiol Sala és doctor en Medicina i especialista en Cardiologia i Medicina Intensiva. Ha estat responsable de

la Unitat Coronària i la Unitat de Postoperatori de Cirurgia cardíaca de l'Hospital de Son Espases. Actualment és director científic de l'Institut d'Investigació Sanitària de Palma (IDISPA). És coautor del primer article sobre prevenció primària de les malalties cardiovasculars amb la dieta mediterrània (Predimed), publicat a la revista *New England Journal of Medicine*.

Dissabte, dia 4 de març Miquel Fiol ens explicà els beneficis de la dieta mediterrània, patrimoni cultural immaterial, emmarcat dins el cicle ALIMENTACIÓ I SALUT. Els productes més beneficiosos per a la salut són: verdures, fruites, pa, peix i inclús vi, en moderació. En canvi, no aconsella consumir més d'una vegada a la setmana carn vermella, derivats de llet i per suposat, evitar la brioixeria i la carn processada. La dieta mediterrània ha d'anar acompanyada d'exercici físic en moderació.

**VI EIXIDA CULTURAL I PAISATGÍSTICA
CURS 2016-2017: FELANITX**

El passat 5 de març es féu un recorregut pel terme de Felanitx tot visitant el castell de Santueri i els llogarets de son Mesquida, son Negre, cas Concos, es Carritxó, son Prohens i son Valls. Hom pogué informar-se d'aspectes toponímics, històrics, artístics, etnològics... a més de gaudir d'un paisatge preciós del camp mallorquí i d'un verd radiant després de les pluges hivernenques.

LLG FUSTERIA
LLITERAS GARI

Portes i Cuines fetes a mida

C/. Major, núm 61 - 07260 PORRERES (Mallorca)
Taller: Ctra. Porreres - Montuiri, Parcela 250
Telef. i Fax 971 16 84 66

LA CUINA JUEVA , DISSABTE 18 DE MARÇ

El cuiner Antoni Pinya ens descobrí els sabors jueus dins la cuina mallorquina. “Després d’anys cercant les arrels -va apuntar l’autor- he arribat a esbrinar que les receptes i tradicions de les nostres illes tenen germanor amb les praxis de la cuina jueva”.

Una de les idees que ens va donar a conèixer és la *kasbrut*, normativa alimentària que han de complir els jueus. Va remarcar que tenen prohibit els mariscs i els crustacis perquè pel pensament jueu no són purs.

NOVA COORDINACIÓ DEL LLUM D'OLI

Ens adreçam a vosaltres, socis, subscriptors i lectors del Llum d'Oli, per presentar-nos com a nous coordinadors de la revista. Malgrat la nostra joventut i inexperiència, hem rebut aquest encàrrec amb molta il·lusió i ganes de treballar per una publicació que l'any vinent complirà el quarantè aniversari, tota una fita que de ben segur s'aconseguirà amb el mateix èxit que ha caracteritzat la vida de la revista des de 1978 fins avui, malgrat els lògics moments de dificultat que també han existit.

En aquest sentit, donam les gràcies a la Junta Directiva de l'Agrupació Cultural, i en especial a l'anterior coordinadora Lúcia Salleras per la fantàstica tasca realitzada i l'ajuda que ens han proporcionat, que de ben segur haurérem de seguir necessitant.

Volem remarcar amb aquestes línies que ens mantindrem sempre disposats a escoltar noves idees, suggeriments i propostes per a millorar la revista, que pretenem plural i oberta a la realitat porrerenca perquè continuï essent una

eina informativa però també d'estímul al sentit crític de la ciutadania, a part de ser una publicació que volem fidel a la llengua, la cultura i al país.

Si teniu alguna aportació o suggeriment que vulgueu comunicar-nos podeu contactar amb nosaltres a través de l'adreça llumdoliporreres@gmail.com o visitar-nos al local de l'Agrupació cada dimarts de 18h a 19h. El Llum d'Oli també és vostre!

Atentament, els coordinadors:
Catalina M. Garí i Sebastià Llteres.

PORRERES - tlf. 971 64 73 16

ACTIVITATS GEPERUDES

PAS DE SA ROMANA I MORRO DE CÚBER

18-12-2016

Començarem a caminar cap a l'embassament de Cúber fins arribar a la presa. Una vegada allà, ens desviarem cap al torrent, davallarem un poc més i ens tornarem a desviar cap a l'esquerra, costa amunt cap al pas de sa romana (789 m.) -nom sorgit per la semblança de l'indret amb el braç de l'eina de mesura del pes, la romana. Una vegada arribats en aquest punt esmentat, ens dirigirem cap al Morro de Cúber (953 m.) i al Coll de sa Coma dels ases (905 m.) tot passant pel pas de na Perota (936 m.).

Quan arribarem al Coll, començà a ploure dèbilment; per això, decidírem davallar cap a la font des Noguer i, d'aquesta manera, donar l'excursió per acabada.

PAS DEN BISQUERRA 8-01-2017

Des de l'oratori de sant Miquel (Campanet) ens vam dirigir cap a Monnaber Vell i des d'aquí fins al torrent den Carros. Una vegada arribats a l'indret, passarem per davall el pont del camí que du fins a Sa Plana, des d'allà entrarem dins el comellà de sa font de sa Pega. A continuació, ens dirigirem fins al Coll de sa Coma Llarga caminant per dins el llit del torrent i tiranys, des d'aquí anarem cap al pas d'en Bisquerra, baixarem cap a Alcanalleta -on vam podem observar una gran alzina-, continuarem cap a ses Figueroles, torrent dels Picarols, cocó dels Ases, es Puçar, per finalitzar a Binibona.

PAS DE S'ULLASTRE, PAS D'EN RADO I SA MOLA 29- 1-2017

Partírem des de la carretera d'Esporles a Puigpunyent, quan ens trobàrem al portell de Son Vic, travessàrem el torrent i ens dirigirem cap el pas de s'Ullastre (també conegut com el pas des Voltor). Mentre ens dirigíem cap a l'indret esmentat, començà a brusquinejar i *com que val més es que el guarda que es que el cura*, canviàrem la ruta i decidírem anar cap el pas den Rado, el Coll des bous, la barraca den Camotes i el puig de Sa Mola (941 m.). Una vegada realitzada aquesta volta, decidírem anar cap al comellar de sa Cassola, la coma des Romanins i cap als cotxes.

CINGLES DES NIU DES VOLTOR I MOLETA DE CALS REIS 5-3-2017

Des del coll de cal Reis (725 m.) davallarem fins al Nuu de sa corbata i començarem a ficar-nos muntanya enllà. Davant teníem el puig Roig (1003 m.), el quarter de carrabiners i les cases des Coscona. Seguirem per dins el roquissar i vam arribar a la capçalera del penya-segat del Torrent de Pareis, des d'aquí, amb alguna grimpada, ens dirigirem cap el cingle des niu des voltor (529 m.). Una vegada allà, tornarem enrere cap a sa moleta de cals Reis (781 m.) i cap el Coll, on donarem per acabat el passeig d'aquell diumenge.

NADIA GHULAM

Maria Antònia Nicolau Rosselló

El dissabte, 11 de març, a l'Auditori Municipal hi havia una sèrie d'actes per celebrar EL DIA DE LA DONA.

L'Agrupació Cultural, juntament amb l'àrea de Cultura de l'Ajuntament de Porreres, volgueren que hi fos present una de les dones que relata la seva història personal sense deixar indiferent a ningú.

En aquest moment són pocs els pobles de Mallorca que no han tingut la possibilitat d'escoltar el seu testimoni de dona que ha hagut de superar molts d'obstacles i cercar, d'una manera difícil d'entendre per una persona d'Occident, com mantenir la seva família després que una bomba caigués sobre la casa on vivien i deixàs la família sense possibilitats de tirar endavant.

La seva cara i el seu cos reflecteixen, d'una forma evident, les penúries que ha hagut de passar per arribar a on és ara. Però la seva veu clara i amb un to que desperta consciències, ens fa arribar un missatge de pau, de diàleg, de posar-nos al lloc dels altres, d'igualtat, de compromís amb el present i amb el futur.

Actualment na Nadia viu a Badalona, és Educadora Social i és coautora dels llibres: *El secret del meu turbant*, *La primera estrella del vespre* i *Contes que em vam curar*.

Viu a Badalona, però ella és d'Afganistan. Va néixer a Kabul, el 1985 i quan tenia 8 anys va ser quan va caure la bomba a ca seva, fet que li va provocar ferides molt greus.

Com ens va explicar ella, va estar sis mesos en coma i, després, molt de temps més a l'hospital. Va ser en aquesta època que la seva mare li va explicar contes. Contes que com ella explica, cada dia eren diferents per-

què la narració oral permet que els relats es puguin adaptar a cada moment, segons la necessitat. Vint-i-nou d'aquests contes han quedats recollits en el volum *Contes que em varen curar*.

Posteriorment, pel fet que el seu germà havia mort i el seu pare havia embogit, va fer-se passar pel seu germà Zelmai, durant 10 anys, fent feines pròpies dels homes i amagant la seva identitat, però sempre tenint present que la seva condició de dona per lluitar perquè les dones del seu país tinguessin veu. Vol donar veu a les dones afganes i, també, a les de tants de llocs del món que no tenen veu.

Com es va poder constatar, na Nadia és una persona que infon optimisme: *"L'avui és l'únic que tenim. Els problemes ja els resoldrem quan arribin [...]". Em consolava pensant que els talibans acabarien deixant treballar les dones, i llavors podria tornar a ser jo mateixa molt abans que arribàs l'edat que els joves els creix el pèl a la cara*" diu en un paràgraf del seu llibre *El secret del meu turbant*.

Amb el testimoni tan impressionant de na Nadia es pot concloure que, a

través de les seves paraules, vàrem poder conèixer de primera mà la situació que es viu a l'Afganistan i sentir com l'auditori es va omplir d'alegria, d'esperança, d'entusiasme, de resiliència, de lluita, d'optimisme. Gràcies, Nadia per haver acceptat la convidada de l'Agrupació Cultural i de l'Ajuntament de Porreres.

Graduat Social

Av. Bisbe Campins, 3

07260 PORRERES

Tel. 971 16 80 38

NOTICIARI PORRERENC

Antoni Sorell i Simó Tortella

31 de desembre

Esport per acabar l'any. Per primera vegada, s'ha organitzat una cursa a l'estil San Silvestre per tancar 2016 de la millor manera possible. Uns 50 corredors han completat els 6,5 quilòmetres del recorregut

7 de gener

Aniversari del Club Columbòfil porrerenc. Enguany han celebrat els 80 anys de vida i de passió per aquest animal alat. A l'Auditori, la jornada festiva ha acollit la LXIV edició de l'Exposició regional de coloms missatgers. Una trobada que ha aplegat exemplars de l'illa i també d'Eivissa.

9 de gener

Emotiu homenatge a les "Roges del Molinar". Catalina Flaquer i les seves dues filles; Belarmina González i Aurora Picornell moriren assassinades, com moltes altres víctimes del franquisme, darrera La Creu. Unes 300 persones s'han unit per fer memòria i evitar així que caigui en l'oblit.

22 de gener

Gran ensurt al carrer d'en Mago. A conseqüència de les intenses pluges i de l'estat d'abandonament, una casa s'ha esfondrat sense provocar danys personals. Gran part de la façana ha caigut sobre un vehicle estacionat al carrer. Els enderrossos s'acumulen a l'antiga ferreria de Can Frarí.

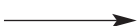

6 de febrer

Un hivern molt plujós ens ha deixat camps negats i cultius malmesos. Però l'aigua estancada, que amara la terra, també provoca caigudes d'arbres a camins rurals. La combinació d'aigua i vent ha afectat sobretot el camí vell de Porreres a Montuïri, i els camins de Son Pau, Son Ramona i Son Servera. Bombers i Protecció Civil han tengut feina.

11 de febrer

Canvis al pati de l'Escola Nova. Mares i pares d'alumnes, amb el suport i l'ajuda de les mestres d'infantil, han renovat l'espai dedicat als més petits del centre escolar. Un treball col·lectiu que inclou noves zones lúdiques i que ha prioritzat la reutilització dels materials. Per a mostra, un botó: els infants tenen un nou vehicle per jugar construït a base de palets.

27 de febrer

Intercanvi cultural al temple parroquial. La Coral de Porreres ha convidat el Cor jove simfònic de Galícia, fundat l'any 2005, i la Coral juvenil de les joventuts musicals de Palma. Un concert a tres bandes i amb la sonoritat excepcional d'un indret majestuós.

19 de març

Nou tast de vins locals. L'edició XVII, celebrat a la Sala Polivalent, deixa palès –una vegada més– l'alt nivell dels productors vitícoles porrerencs. El jurat ha guardonat el vi blanc de Biel Mesquida; els rosats de Rafel Juan i Biel Mesquida i els negres de Pedro Martorell, Fernando Velando i Vicenç Marí.

LA NOVA LLEI TURÍSTICA A DEBAT

Joan Miralles Plantalamor

El passat 17 de febrer el fòrum turístic de Porreres organitzà una presentació-debat al bar Es Centro de Porreres sobre la nova Llei turística. La participació va ser massiva pel fet que es va comptar amb l'assistència de més d'un centenar de persones de tota ideologia, edat i perfil professional, una mostra que el lloguer vacacional i el turisme d'interior han arrelat al municipi de Porreres des de la transversalitat ideològica, econòmica i social.

L'acte, presentat per diferents portaveus del fòrum, comptà amb la participació del tècnic de la Conselleria d'innovació, recerca i turisme, Toni Sansó, i de l'actual gerent d'APTUR-BALEARS, Irene Perelló. Mentre que el primer se centrà en explicar els canvis que la nova llei presenta respecte l'anterior, la segona se centrà en els aspectes legals i fiscals.

Propietaris, restauradors, botiguers, picapedrers, llanterners... participaren en el debat plantejant els dubtes que la nova Llei els generava. Entre ells,

podem destacar com afectaria la nova Llei als habitatges vacacionals ja donats d'alta, com afectaria la nova llei al sòl rústic o quins seran els nous requisits per donar d'alta un habitatge vacacional.

Per als qui no pogueren assistir-hi, direm que el tècnic afirmà en tot moment que les places donades d'alta es regiran per la llei anterior en aspectes claus com la caducitat de la llicència i/o la possibilitat d'obtenir la plaça.

Un detall important atès que, a excepció dels plurifamiliars, la nova llei serà més restrictiva que la llei antiga.

L'èxit de l'esdeveniment ha animat al fòrum turístic a preparar noves activitats d'entre les quals destaquen: l'elaboració d'un programa d'activitats setmanal fix que pugui ser usat per turistes i residents i la posada en valor del lloc de la memòria i la fossa comuna, tot evitant la banalització d'uns fets que per la seva importància poden arribar a esdevenir un reclam turístic.

PLUVIOMETRIA

Germanes Barceló-Crespí

GENER 2017

Dia	
14	0,6 litres/m ²
15	0,7 litres/m ²
16	1,0 litres/m ²
17	2,8 litres/m ²
18	3,1 litres/m ²
19	43,8 litres/m ²
20	41,5 litres/m ²
21	27,6 litres/m ²
22	11,5 litres/m ²
23	9,7 litres/m ²
24	0,2 litres/m ²
25	8,2 litres/m ²
27	19,2 litres/m ²
28	0,4 litres/m ²
Total	170,3 litres/m²

FEBRER

Dia	
8	18,6 litres/m ²
9	3,3 litres/m ²
10	7,3 litres/m ²
13	3,1 litres/m ²
14	0,5 litres/m ²
23	4,0 litres/m ²
24	3,3 litres/m ²
Total	40,1 litres/m²

LES ZONES D'ESPECIAL PROTECCIÓ PER A LES AUS (ZEPA)

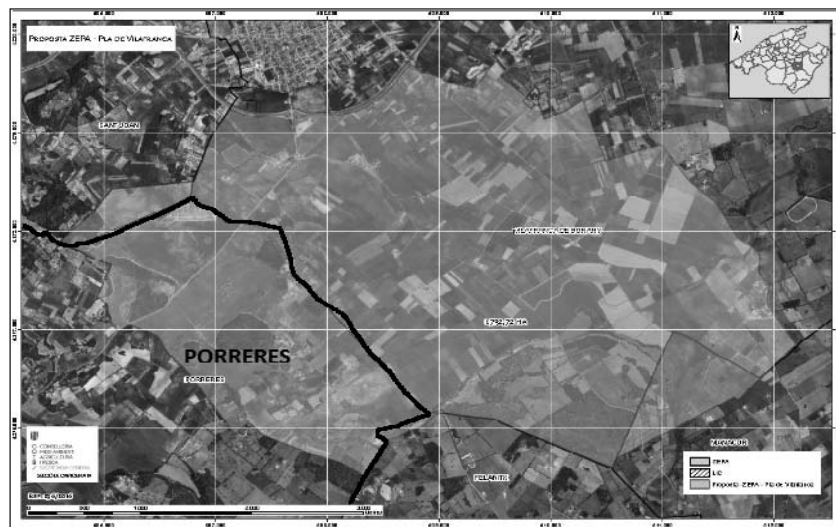
Reproduïm una ressenya del reportatge «El repte de Vilafranca i la protecció del medi natural» publicat originalment a la revista *Marsoc* de Vilafranca, per cortesia del seu Consell de Redacció, al qual agraïm la seva predisposició.¹

La Conselleria de Medi Ambient del Govern de les Illes Balears ha decidit recentment revisar i ampliar les zones ZEPA. Per saber de què parlem, en aquest escrit us en farem cinc cèntims.

Una ZEPA és una figura europea per a la conservació de les aus migratòries o sedentàries. Cada ZEPA es crea per a determinades espècies i no pot haver-hi actuacions incompatibles amb la conservació d'aquestes espècies.

Aquesta figura de protecció neix de la Directiva Europea d'Aus de 1979, revisada l'any 2009. La Llei 42/2007 de 13 de desembre del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat transposa al dret espanyol la responsabilitat de les comunitats autònomes en declarar i gestionar les ZEPA. S'estableix que unes 200 espècies d'aus han de ser objecte de mesures de conservació especial al seu hàbitat, amb prioritat per les espècies amenaçades d'extinció, les vulnerables a determinades modificacions del seu hàbitat, les espècies rares de poblacions que són poc abundants o de distribució limitada, o altres espècies d'hàbitats de caràcter específic.

S'han de declarar ZEPA els territoris més adequats en número i superfície per la conservació de les espècies que es considerin: quan una àrea compleix determinats criteris, és obligatori

declarar-la ZEPA, i sols raons excepcionals de genuí interès públic permeten modificar una ZEPA.

La principal diferència amb un parc o reserva és que no inclou cap aspecte d'ús públic, i que la protecció, a través d'un pla de gestió futur, és específica per a les espècies declarades. No es limita cap ús que sigui compatible amb l'existència d'aquestes espècies.

On es creen noves ZEPA i per a què? Fa 9 anys dels darrers informes sobre la qüestió, i ara hi ha noves informacions sobre la fauna d'aus que aconsellen revisar les ZEPA per cobrir les espècies i els hàbitats que, a dia d'avui, no hi estan prou. Aquí només assenyalem que la nova ZEPA que afecta a Porreres és la del **Pla de Vilafranca**, de 1.732'72 ha., que inclou la part nord-est del municipi, com es pot apreciar al mapa. També pot ser d'interès destacar la ZEPA del Massís de Randa (amb 2.142'06 ha.) i l'ampliació de la ZEPA de la Marina de Lluçmajor

(amb 4.493'36 ha.). En total, es proposen qualificar com a ZEPA 11.775,03 ha., fet que suposa un increment del 8,44% de les ZEPA de l'àmbit balear.

La caça tradicional és compatible amb les ZEPA, sotmesa a vedes i contingents establerts per la normativa (a les Illes Balears hi ha unes 15.000 ha. ZEPA a on la caça tradicional no s'ha vist afectada). Tampoc suposarà restriccions agràries: si es proposa una ZEPA a una zona agrària és per que s'hi mantengui l'activitat que dona lloc a aquest hàbitat. Sí que hi haurà restriccions de determinats pesticides si es demostren nocius per a la fauna silvestre.

Sobre les restriccions urbanístiques s'ha de dir que els plans o projectes edificadors necessitaran un informe de la D.G. d'Espais Natural i Biodiversitat per garantir l'exclusió d'afectació. No s'interferirà, però, sobre la normativa urbanística existent. És una figura ambiental, no urbanística.

¹ Enllaç al reportatge sencer: <http://marsoc.cat/2017/03/01/zepa-el-repte-de-vilafranca-i-la-proteccio-del-medi-natural/>

CORAL DE PORRERES

Junta de la Coral de Porreres

El 2017 és un any especial per a la Coral de Porreres, ja que celebra el seu 75è aniversari. El 1942, doncs, es va fundar el *Coro Parroquial*. Els temps han canviat molt des de la seva creació, atès que en

un principi les dones no podien compartir els mateixos espais que els homes a les celebracions religioses i, a més, tenien privada l'entrada al cor. Tot i això, l'any 1959, la manca de veus blanques i el canvi social provocà una major participació de les dones dins la societat, fets que dugueren a aquest grup musical a convertir-se en una coral mixta. De llavors ençà no ha deixat de participar, entre d'altres, en les funcions litúrgiques i religioses més solemnes de la Parròquia.

Com no podria ser d'altra manera, la Coral de Porreres ha decidit celebrar aquest 75è aniversari cantant, i aprofitant la bona salut i l'energia amb què es troba, tant per part dels cantaires veterans, com dels nouvinguts i, com no, del nostre director Damià Muñoz. Volem que el cant coral se senti més dins la nostra vila, per això, estam preparant un

bon grapat de concerts els quals s'aniran anunciant al seu moment, als quals estau tots convidats.

La nostra coral, malgrat que el seu inici fou per motiu religiós, ha interpretat un repertori de temes molts diversos, des de música clàssica, religiosa i profana, a música popular o espirituals negres, havaneres, etc. No debades a l'actualitat compta amb un fons de més de 350 partitures i més de 200 autors. Els compositors dels quals més partitures s'han interpretat són els mallorquins Baltasar Bibiloni i el pare Antoni Martorell, seguits per J. S. Bach, G. Headel, T. Pl. de Victoria, Brams... la qual cosa demostra que els gustos que els directors ens han transmès han estat la música renaixentista i la barroca sense oblidar, com ja s'ha dit, la música popular, espirituals negres, moderna...

El cant coral ens fa humils i alhora importants, ens fa còmplices amb les persones que tenim el nostre costat i amb el conjunt del grup. Ens allunya i desconnecta de les preocupacions, disminueix l'estrès i, en definitiva, ens fa gaudir de moments intensos. En els concerts sentim com els nostres cors bateguen a la vegada i la nostra respiració s'acompassa, des del moment en què les mans del director ens indiquen que hem de posar en marxa les cordes vocals i produir els sons que tantes vegades hem assajat. Des de les veus més agudes fins les més baixes s'han d'afinar, sopranos, contralts, tenors i baixos. No es tracta de cantar fort sinó de col·locar el so fent que surti amplificat i brillant. I al final de la partitura, quan el director tanca els dits, durant els segons de silenci en què el públic respira és quant se sent el plaer de cantar.

floristeria i jardineria

CanMurtó

COMPOSICIONS FLORALS
PER A NOCES, COMUNIONS
I TOT TIPUS DE CELEBRACIONS

C/ Sa Galla, 92 - 07260 PORRERES
Tel. 971 647 053 - Mòvil. 689 689 667
Fax. 971 647 053

EL LLOC SAGRAT

Maria Barceló Crespi

A Porreres i a altres pobles conservam dues paraules, lloc sagrat, per referir-nos a l'espai que envoltava l'església parroquial i que podia coincidir amb el fossar on persones i béns estaven sota protecció de la pau i treva. En altres indrets del domini lingüístic català s'anomena sagraera o simplement sagrat.

És habitual dir ens veurem al lloc sagrat, t'esperaré al lloc sagrat, en sortir del funeral ens trobarem al lloc sagrat... L'origen de tot plegat l'hem d'anar a cercar als temps de plenitud medieval. En una societat teocèntrica com era la medieval, l'Església i Déu marcaven el ritme de les gents. Impe-rava una societat fortament feudalitzada en què la guerra i la violència eren ben presents.

L'Església cristiana, en el marc de la reforma empresa per papes com Gregori VII o Calixt II, entre altres, i amb el suport absolut de l'orde dels cluniacs, va prendre mesures per apaivagar les actituds més impulsives de violència practicada, sobretot, pels senyors feudals. Així, van sorgir la Pau de Déu i la Treva de Déu que s'expandirien per l'Europa cristiana.

En el mes de juny de l'any 1027 l'abat i bisbe Oliba, en representació del bisbe d'Elna, va presidir la renomada assemblea de pau i treva a la població de Toluges, al comtat del Rosselló, on s'aprovà un decret sinodal que seria cabdal pel que fa a la postura de l'Església davant els fets de violència.

En aquesta reunió, bisbes i clergues i homes i dones fidels tornaren ratificar la idea de desmarcar-se de la bel·licositat extrema en tot el comtat.

El que s'hi va tractar i acordar va ser, entre moltes altres coses, que ningú

no gosàs assaltar ni violar les esglésies ni les cases posades al seu voltant dintre d'un circuit de trenta passes.

Totes les esglésies i monestirs ben igual que els cementiris eren espais sagrats i els seus voltants, llocs sagrats. Qui s'acollia a un lloc sagrat no podia ser pres. En això consistia la Pau de Déu.

Quan a partir del 1229 repoblaren Mallorca gents que, majoritàriament, vingueren de Catalunya transmeteren aquesta idea coneguda des de temps

pretèrits, sobretot, a la Catalunya Vella.

La Treva de Déu es concretava a no dur endavant accions bèl·liques en determinats dies o èpoques de l'any.

Sens dubte, és ben interessant una pervivència medieval entre els porrerencs i porrerencques d'avui.

¹ Reproduït a SALRACH, Josep M (2002). *Entre Roma i el Renaixement. Història i textos de l'Occident Medieval*. Barcelona: Eumo Editorial. Pp. 185-186.

PAPERERIA ALMOINA

Llibreria

Fotocòpies

Objectes de regal

C/. Almoina, 10
Tel. 971 16 80 19

i ara, Solarium

Non Estil
PERRUQUERIA I ESTÈTICA

UNISEX

PERRUQUERIA

extensions
tallats de moda
tints
banys de color
tota casta de metxes
moldejats
desarriat
recollits
nívies
comunions
etc...

ESTÈTICA

depilacions
neteja cutis
decoració d'ungles
tint de pestanyes
moldejats de pestanyes
massatges
manicures
pedicures
maquillatges

**obert de dimarts a divendres de
9 a 12 i de 15 a 20 h
dissabte tot el dia**

C/ Passaratz, 114
Tel. 971 166 646 - PORRERES

CICLISME EN BLANC I NEGRE (I)

Francesc Melià Barceló

Figuera i Taleca

Una fotografia esgrogueïda. La plaça de la Vila atapeïda de gent que envolta uns ciclistes que, aixecats en equilibri damunt dels pedals, són sostinguts per uns col·laboradors espontanis, orgullosos de poder-ho fer. La carrera és a punt de començar. Són els anys quaranta. Anys d'efervescència del ciclisme mallorquí. Anys de curses a les *voltadores* o en carreteres de terra, grava, clots i pols. De valents amb pocs mitjans i poca protecció brunint damunt dues rodes mentre des de les voreres els aplaudien i animaven una tropa molt significativa de seguidors. Els nins -la majoria sense poder permetre's tenir una bicicleta- jugaven a ser ciclistes, identificant-se amb els ídols del moment. D'entre aquells corredors, un porrerenc: Mateu Coll Bover, de malnom *Taleca*, que havia nascut a Porreres a finals de l'any 1929 i de ben jove se sentí atret per la bicicleta. Aquella il·lusió el va dur a competir i a fer-se un lloc en la història del ciclisme.

En Coll Bover –així era conegut arreu de l'illa– va tenir una presència destacable des de principis dels anys quaranta i fins els primers anys de dels

cinquanta.¹ Encetada la dècada, ja el tenim prenent part en diverses competicions: l'any 1940 va aconseguir la novena posició en el Campionat de Balears en ruta; el 1942 va obtenir el 8è lloc en el Gran premi de Campos i prengué part del conegut com a *Circuito Comercio*.

Un any més tard (7 de març 1943) el Comitè Regional de la Unió Velocipédica Española² i l'entitat Veloz Sport Balear³ organitzaren una competició que tenia com a atractiu reunir l'elit del ciclisme mallorquí, el "*Criterium de Ases Mallorquines*".⁴ Entre ells hi trobam en *Taleca* al qual, en el cartell anunciador se'l qualifica d'aquesta manera: "De cada dia se afianza más y más entre los noveles el corredor de Porreras, con voluntad y tesón". El fet d'incloure'l en aquesta selecció ens pot donar a entendre el paper que jugava en el panorama ciclista, en la qual assolí un meritori 4t lloc.

És a partir de la segona meitat de la dècada, quan la seva carrera esportiva s'afiança. En els anys 1946, 1947 i 1948 prengué part de la Volta Ciclista a Mallorca, sempre com a corredor

independent i classificant-se en les posicions número 20, 11 i 10, respectivament. Fora de Mallorca l'any 1947 prengué part en el Campionat de Terrassa (6a posició), en la Volta ciclista de la Regió Valenciana (11a posició), a la Volta Catalunya (24a posició) i la Volta a Burgos (la qual va haver d'abandonar). Un any més tard prenia part de la Volta Catalunya (19a posició) i corria la seva primera Volta a Espanya.

A la vegada participa activament en les competicions locals, tant de pista com de circuits urbans: Velòdrom de Tirador (1r lloc en les modalitats Americana i Australiana); en el Circuit *Peña Montserrat-Campos* (2n lloc) o en la carrera 100 quilòmetres del C.C. El Terreno (6a posició).

El 1949 assolí la segona posició del campionat de Balears en ruta i tornava a prendre part de la Volta a Catalunya. En el Gran Premi de Catalunya assolí la posició vint-i-dues i en l'intent de Rècord de Volta en el velòdrom de Mataró quedà en quarta posició. En aquell mateix velòdrom i amb l'algaídi Andreu Trobat quedaren classificats en 3a posició en la modalitat Americana d'una hora. Guanyà la modalitat Australiana de 15 voltes al seu poble natal; la tercera posició en l'Americana a 150 voltes amb el campaner Abraham i el segon lloc de l'Americana a 250 voltes al velòdrom de Tirador (amb Andreu Trobat).

L'any 1950 participà altra vegada en la Volta a Espanya. La seva participació va ser prou interessant, aconseguint quedar dins els 10 primers en diferents etapes i finalitzant en la posició vint-i-una.⁵ També va prendre part de la Volta a Catalunya.

Encetats els anys 1950, les notícies del ciclista porrerenc van disminuint progressivament. El 1952 corre de nou la volta a Mallorca (11a posició) aconseguint guanyar la primera etapa (Palma-Manacor) i el tercer lloc a la tercera.⁶ Igualment el trobem participant en les competicions de pista: 4t lloc a l'Americana amb Joan Mayol i 5è a l'Americana de 150 voltes amb M. Mas (velòdrom de Manacor).

Els dos darrers anys dels quals tenim constància són l'any 1953 i 1954. El darrer participà de nou a la Volta a Mallorca (22a posició), Volta Catalunya i en el Campionat d'Espanya darrera moto comercial al Velòdrom de Campos (on fou eliminat). Igualment, participà en diverses carreres com les de Porto Cristo (2n), Artà (4t), campionat de Balears de Fons en Pista-Velòdrom de Manacor (4t) i Porreres (4t). Segons consta, aquest darrer any formava part de l'equip R.C.D. Espanyol – G.A.C.⁷

Fou, doncs, una carrera esportiva intensa que els seus compatriotes seguien amb interès i els esperonava a seguir les seves passes. Fruit d'aquesta afició va crear-se l'any 1948 la *Peña Ciclista Coll-Bover de Porreras*. Es tractava d'una agrupació que tenia com a objectiu principal el foment de la pràctica de l'esport del ciclisme en

totes les seves manifestacions. A la vegada pretenia celebrar reunions de socis en el seu local situat en l'actual cafè de sa Plaça. Els directius de l'entitat eren Bartomeu Servera Mora com a president, Rafel Coll Mascaró i Joan Mora Trobat com a secretari.

Amb molta seguretat el paper destacat del porrerenc en les carreres de l'època fou el detonant per a la creació d'aquesta entitat. Fixem-nos com en la instància adreçada a Governació per tal de constituir l'entitat ho podem constatar: “[...] Que desean constituir en unió con varios simpatizantes la “Peña Coll-Bover” para apoyar a los corredores ciclistas que tan brillantemente se lucieron en la pasada Vuelta Ciclista a Mallorca, es por lo que suplica tenga bien a conceder, previos los trámites que estime pertinentes, la constitución de dicha peña[...]”.

Mateu Coll Bover, protagonista d'un fragment de la nostra història inconscientment oblidada. Prou conegut per la generació més gran però un gran desconegut per les joves. Com si una baula de la cadena s'hagués trencat. Sens dubte, cal posar en valor el paper rellevant que va desenvolupar dins el ciclisme de la postguerra. Aquella en què els nins, pels carrers, jugaven a ser, entre d'altres, en Coll Bover, un dels seus ídols.

¹ Les informacions relatives al palmarès de Mateu Coll Bover provenen de GARCIA MARÍN, Jesus; PAMPÍN, Gonzalo: *Historia del ciclismo en Mallorca*. Ed. Miramar, Mallorca, 1991; VIDAL, Miquel; FLAQUER, Mateo: *Ciclistas de Mallorca*, publicat a www.mvidal.es.

² La Unión Velocipédica Española nasqué a Madrid a finals del segle XIX i seria l'entitat que en un futur esdevindria la Federació Espanyola de Ciclisme.

³ Aquesta entitat aparegué a Ciutat el 1893 com a substitut de la *Sociedad Velocipédica de Palma*. L'any 1903 edificà el reconegut velòdrom de Tirador (1903) i de manera progressiva anà ampliant les seves instal·lacions. Des de la pròpia entitat s'impulsà la *Unión Velocipédica Balear* que l'any 1932 esdevingué la Federació Balear de Ciclisme.

⁴ Es tractava d'un circuit urbà dins Ciutat, de 2 quilòmetres, i amb la participació de 22 corredors seleccionats.

⁵ Mateu Coll Bover, classificat en 21a posició amb un temps final de 2h16'53" respecte el primer classificat.

⁶ GARCIA MARÍN, Jesus; PAMPÍN, Gonzalo: *Historia del ciclismo en Mallorca*, pàg. 208.

⁷ Informació del web www.sitiodelciclismo.net

⁸ ARM, Govern Civil, 1645/3058.

Bàrbara-Art
DECORACIÓ - ANTIC

Gabriel Cortés

MESTRE ARTESÀ LLAUNER

FANALS MALLORQUINS - RESTAURACIÓ DE METALLS

Pl Molí de N'AMENQUAL, 10 - Telèfon i Fax 971 64 72 41 - 07260 PORRERES

XESCA ROSSELLÓ GORNALS, UNA PORRERENCA A LA FUNDACIÓ VICENÇ FERRER

Cesca Roig

Xesca Rosselló Gornals, de “Can Parrí” i de “Cas Pubil”, amb la llicenciatura de filologia anglesa sota el braç, uns anys d'experiència docent a la Cooperativa Son Verí Nou i infinites hores de repàs impartides des de casa seva, decidí rebutjar la temptadora oferta d'una feina permanent a l'institut, amb la comoditat i seguretat econòmica que això implica, per complir un desig vital: cooperar a l'Índia amb la Fundació Vicenç Ferrer. Na Xesca volia participar durant un any en el projecte educatiu de la Fundació, oferint gratuïtament els seus coneixements educatius i lingüístics a canvi d'allotjament i manutenció a les dependències de la mateixa Fundació. I així va ser com el mes de juliol de 2015 deixà el seu Porreres natal en direcció a Anantapur, ciutat del sud de l'Índia a la província d'Andhra Pradesh, per col·laborar com a voluntària amb la Fundació Vicenç Ferrer.

Com va sorgir la idea de cooperació? Havies cooperat amb alguna entitat abans?

L'Índia sempre havia sigut una destinació molt temptadora per a mi i fer un voluntariat amb la Fundació Vicenç Ferrer em va fer molta il·lusió des que vaig conèixer algunes de les persones que treballen amb la Fundació des d'Espanya. A partir d'aquí, vaig contactar amb ells i vaig fer tots els processos d'entrevista fins que vaig aconseguir una plaça allà! De totes formes, la idea de cooperar amb ONGs ha estat sempre molt ancorada en mi. He col·laborat amb associacions animalistes durant anys, fent traduccions i aporta-

cions econòmiques i també vaig fer de voluntària al Projecte Home.

Què és el primer que sorgeix, la idea de cooperar o viatjar a l'Índia? I per què l'Índia?

La idea de viatjar a l'Índia va venir abans. Des de fa molts d'anys, sempre he sabut que hi volia anar com a mínim una vegada a la meua vida. L'Índia és un país amb una cultura tan vasta i pròpia, amb tants de colors i amb tants de contrastos, que feia molts d'anys que em tenia enamorada. Ara que he participat en aquest projecte, però, no veig la meua estada a l'Índia sense aquesta col·laboració d'un any amb la Fundació, ja que ha sigut aquesta que m'ha deixat aprofundir en la cultura d'aquest país, la qual m'ha permès veure la seva vertadera realitat.

Aquest any s'ha celebrat el 20è aniversari de la Fundació Vicenç Ferrer, però la tasca d'aquest català, coneguda com “la revolució silenciosa” començà molt abans, als anys 60, i no sempre va ser ben vista pels dirigents polítics del país.

La tasca que Vicenç Ferrer va desenvolupar a l'Índia no va ser benvinguda just després de la seva arribada. N'Anna Ferrer, la dona de Vicenç, ens va contar una vegada com els polítics i policies lluitaven per treure'ls del país. Ells van començar la Fundació amb només un home indi disposat a ajudar-los.

Quins projectes té la Fundació?

Com la majoria d'ONGs, primer va venir la sanitat, després l'educació i

després la resta. La Fundació té hospitals a diferents localitats del districte d'Anantapur, clíniques dentals, escoles, acadèmies d'idiomes, un departament de traductors que permet el contacte entre els nins i nines apadrinats i les famílies espanyoles que els apadrinen, un departament de periodisme per veure què passa allà de primera mà, centres per a persones amb discapacitats, un departament de comptabilitat... És una ONG que ha crescut molt durant tots aquests anys.

En què consistia la teva tasca diària? Et va suposar un repte l'adaptació?

Més que un repte, fou un intercanvi cultural molt enriquidor. Cada dia, de dilluns a dissabte, feia classes d'anglès a diferents grups d'alumnes i amb diferents finalitats: un grup d'al·lots i un altre d'al·lotes d'entre 20 i 30 anys amb l'objectiu d'aprendre llengües estrangeres i trobar feina a una ciutat més gran i amb un sou més alt; un grup d'adolescents de l'escola de tennis que Rafa Nadal té a Anantapur i un grup d'adults que necessitaven l'anglès per la feina que feien al Departament de Comptabilitat. Aquesta gent no només fou el meu alumnat durant aquell any, sinó que es van convertir en la meua família anantapurenca. Va ser gràcies a tots ells i elles que vaig poder anar a noces, que vaig dormir a terra damunt un terrat, que vaig aprendre la seva llengua i el seu alfabet (anomenat Telugu), que vaig aprendre a menjar amb les mans... En poques paraules, que vaig aprendre a viure com ells!

Què és el que et va atreure més d'aquest país?

La solidaritat: veure com, a un país amb tants pocs recursos, on la gent té tan poc, el concepte "compartir" és fonamental.

Sovint es diu que el que es rep d'aquestes experiències de cooperació és molt més del que un aporta. A tu, què et va aportar aquest contacte diari amb les teves alumnes? I què creus que van aprendre elles, apart de les lliçons d'anglès?

Jo no mirava la meua relació amb elles com una relació professora-alumnes, sinó més bé com una porta al món. Elles eren la meua porta al seu món i jo una porta al nostre. Jo era professora i alumna a la vegada i elles exercien les mateixes funcions: ensenyàvem unes coses i n'apreníem unes altres. Gràcies als nostres recursos, com enciclopèdies, televisors i ordinadors, tenim accés a una varietat més gran de coneixement dels que elles tenen. Com que vaig estar amb elles un any sencer, em vaig assegurar d'inculcar-los uns valors més amplis, on la llibertat d'expressió hi tingués cabuda i, sobretot, uns valors on es veiés la figura de la dona com un òrgan de poder i d'independència. Jo volia que veiessin que no són ni seran propietat d'un home (una creença molt arrelada a la cultura índia), sinó éssers humans amb imaginació i decisions pròpies.

Aquesta experiència t'ha canviat? Creus que veus les coses amb uns altres ulls, que fas una valoració diferent de les coses i situacions?

Totalment. És impossible mirar al meu voltant i veure-ho tot com ho veia abans de partir. Tè n'adones encara més que, tot i ser un país desenvolupat, ens falten moltes lliçons per

aprendre i, a la nostra vida diària, ens falta incloure molts de pilars fonamentals com puguin ser la solidaritat, el respecte, la comprensió, l'acceptació d'aquelles cultures i religions diferents, i un llarguíssim etcètera.

I després d'un any a Anantapur tornes a Mallorca vint dies, temps just per a visitar la família, tornar preparar documentació, fer quatre gestions i tornar partir cap a l'Índia, aquest cop a Bangalore i amb una feina remunerada de professora a un institut de secundària.

Fou una gran oportunitat quan em van oferir aquesta feina, ja allunyada de la Fundació. De totes formes, aquí va ser on em vaig haver d'enfrontar a la realitat laboral de l'Índia: uns sous molt baixos, una jerarquia molt marcada al lloc de feina i moltíssima de burocràcia. Tot i ser el mateix país, fou una experiència completament diferent.

Una de les passions de na Xesca és viatjar i conèixer noves cultures. D'aquesta afició ha creat un bloc on comparteix les seves experiències i fotografies dels llocs que ha visitat.

Com he dit abans, m'agrada veure'm com una porta al món i, si he viscut certes experiències, per què no compartir-les? De moment no puc escriu-

re gaire al bloc, perquè el meu ordinador es va rompre a Anantapur amb una de les moltes baixades i pujades de tensió, però, amb els quasi dos anys que fa que hi escric, ja he rebut visites de 50 països diferents, fet que et fa veure que hi ha gent a moltes parts del món que valora aquesta informació.

Molt aviat les imatges de la seva estada a l'Índia formaran part d'aquest espai obert, i compartirà així el seu pas pel país de les espècies i els colors amb els visitants a la pàgina. L'Índia forma part dels teus plans de futur?

Sí. M'agradaria fer un altre voluntariat amb la Fundació Vicenç Ferrer i també amb altres ONGs a l'Índia d'aquí uns anys. L'Índia és la meua segona llar, un lloc on vaig descobrir, de primera mà, com la figura del professorat s'aprecia, es respecta, es reconeix i s'agraeix. Com va dir Vicenç Ferrer, "*Mi trabajo consiste en conseguir sueños imposibles*", somnis no només meus a l'hora de viatjar a l'Índia o a l'hora de fer un voluntariat, sinó somnis d'altres persones a tenir una educació digna, somnis d'altres dones a ser independents i fortes, somnis d'altres nins i nines a viure altres experiències, a veure altres parts del món.

ASPECTES CLAU DE L'ASSETJAMENT ESCOLAR, QUINES CARACTERÍSTIQUES TÉ L'ALUMNAT QUE AJUDA?

Marta Escoda Trobat

És evident que l'interès social vers l'assetjament escolar o *bullying* ha anat creixent durant les darreres dècades. Aquesta sensibilització per part de la ciutadania s'ha reflectit en un tractament més profund del tema als mitjans de comunicació i, lògicament, en un augment de la investigació científica. Parlar d'assetjament escolar ven, i tot i que la sensibilització és un dels pilars de qualsevol programa de prevenció, a vegades ens trobam amb una societat hipersensibilitzada on en lloc de conscienciar la comunitat educativa i fomentar bones pràctiques, ens trobam immersos en una alarma social que no ajuda ni a la prevenció ni a la resolució dels conflictes.

L'assetjament escolar, com tots els maltractes, té conseqüències molt negatives en l'alumnat, sobretot en qui el pateix. Tot i això, en general, la majoria de les relacions que s'estableixen a les aules són sanes, són llocs on es coopera i on els alumnes reben el suport que necessiten. A més, les tendències actuals ens diuen que en els grups socials hi ha persones capaces de defensar als qui pateixen i aturar els qui agredeixen i que aquests tenen una incidència mínima de maltractes. L'objectiu d'aquest escrit, doncs, és fer una breu revisió històrica de l'assetjament escolar per finalment reflexionar sobre un dels elements principals d'intervenció, els observadors i observadores que ajuden. La pregunta és simple, quines característiques tenen els alumnes capaços d'ajudar i aturar aquestes situacions de maltracte?

Un poc d'història

L'estudi sobre assetjament escolar s'inicià els anys setanta a Noruega i es va impulsar a principis dels vuitanta arran de tres suïcidis adolescents. Un dels investigadors més destacats i pioners d'aquest país és D. Olweus que ha esdevingut un dels referents internacionals.

A Espanya, la investigació s'inicià conjuntament amb Portugal a finals dels vuitanta en un estudi d'I. Fernández i G. Pérez. Anys després, C. Orte i M.X. March juntament amb altres professors de la UIB, realitzaren el 1999 el primer estudi sobre assetjament escolar de les Illes Balears amb alumnes d'entre 10 i 16 anys. Aquest estudi determinava que un 4.5% d'alumnes sofrien agressions cada dia.

Més recentment, dos estudis d'àmbit nacional han conclòs que a les Illes Balears tenim una prevalença lleugerament superior d'assetjament escolar que a l'Estat espanyol: *Yò a*

eso no juego de Save the children, 2016, i *l'Estudi sobre la convivència escolar a l'ESO* de l'Observatori de Convivència estatal 2010 i del Govern Balear publicat el 2011.

Del *moobing* al *bullying*

El primer en explicar el maltracte que un grup d'animals exercia cap un membre del mateix grup fou l'etòleg K. Lorenz el 1966 utilitzant el terme *moobing*. Anys després, Heinemann, estudià el *moobing* al context laboral i detectà que aquest comportament d'assetjament també es produïa entre nins i nines d'edat escolar. El terme *mobbing* es va canviar progressivament pel de *bullying* pels anglosaxons quan es referia a l'àmbit escolar. Aquest anglicisme, tot i que en llengua catalana és un concepte pendent d'aprovació, està acceptat en la majoria de llengües dels països occidentals. En qualsevol cas, ambdós conceptes es tradueixen com "assetjament" i actualment existeix un acord en la comunitat científica a l'hora de definir l'assetjament escolar amb la definició que féu Olweus:

1. Comportament de naturalesa agressiva (independentment de la forma que tengui).
2. Repetida en el temps amb certa consistència.
3. En una relació on hi ha un desequilibri de poder (existeix intencionalitat i algú que se sent victimitzat).

Amb els anys, la investigació ha passat de descriure l'assetjament escolar i les característiques dels integrants, a fer una anàlisi dels factors explicatius del *bullying* amb una perspectiva grupal i sociocultural. Des del punt de vista descriptiu s'han estudiat els tipus d'assetjament, l'edat, la implicació de gènere, la personalitat, els factors familiars, socials, relacionals, etc. Em centraré en un dels aspectes que està agafant més força en els darrers temps, la descripció del grup pel seu paper fonamental en l'assetjament escolar.

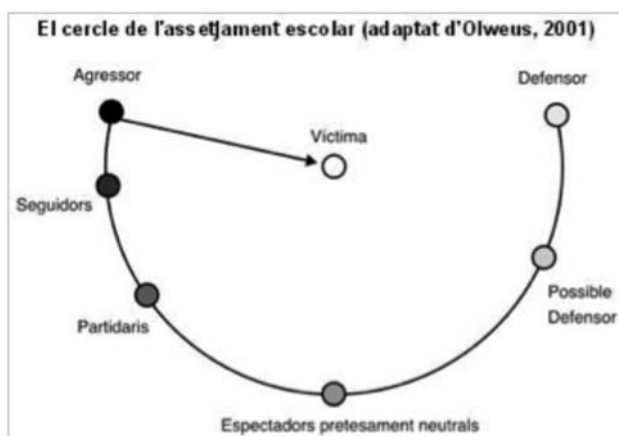
El cercle de l'assetjament escolar

Una de les característiques de l'assetjament escolar és que ocorre davant la presència del grup que ho consent. Malgrat la majoria de nins i nines no veuen bé l'assetjament escolar, a vegades no saben com ajudar o intervenir. Així, podem trobar els següents rols:

- *Molestadors/es (agressors/es)*: tenen la iniciativa de molestar o instiguen a altres perquè ho facin. La motivació per maltractar deriva, en part, pel desig d'obtenir una alta consideració dins el grup, valoren el domini i el prestigi social.

- *Seguidors/es (ajudants)*: més passius que els anteriors, donen suport i actuen en segon pla.
- *Partidaris/àries (animadors/es)*: reforcen la conducta de l'intimidador/a incitant, rient o mirant, són el públic de l'agressor.
- *Falsos/es expectadors/res (els que passen)*: Coneixen la situació però no fan res perquè pensen que no va amb ells.
- *Alumnat que pateix (víctimes)*: estudiants diana de la conducta agressiva.
- *Possibles defensors/es*: volen ajudar però no saben com. A vegades donen suport de forma indirecta consolant l'alumne/a que pateix.
- *Defensors/es*. Ofereixen ajuda a l'alumne/a que pateix a través de l'acció directa enfrontant-se a l'intimidador/a o indirectament quan consola i dona suport. L'existència d'aquest alumnat té una relació directa en la disminució de l'assetjament escolar.

Característiques de l'alumnat que defensa

Que l'alumnat sigui defensor pot estar relacionat amb el grau d'amistat, per això, una de les vacunes contra l'assetjament escolar és tenir bons amics i amigues. En general, els trets característics dels defensors són: estatus social, empatia, autoeficiència per defensar-se i intel·ligència emocional.

L'**estatus social** ajuda a protegir-se a si mateix i a la resta. L'alumnat que és valorat com qui té més amistats, té més probabilitat d'ajudar. Pot ser la confiança en la seva seguretat en el grup faci que estiguin més disposats a adoptar conductes defensores pel poc risc que tenen en convertir-se en víctimes, a més, potser pensen que és el que s'espera d'ells.

L'**empatia** és una altre de les característiques d'aquests alumnes, és a dir, tenen major capacitat de posar-se al lloc dels altres. És necessari mantenir una actitud intolerant cap a qualsevol conducta agressiva o humiliant i s'ha de reflexionar

sobre el patiment de les persones. El grup sencer ha de tenir una pressió social que desaleni les conductes agressives. L'altruisme, el voluntariat i la solidaritat són aspectes a treballar en aquest sentit.

Aquells a qui els pareix fàcil defensar una víctima tenen més possibilitats de defensar-se a si mateixos, és a dir, tenen una bona **autoeficiència per defensar-se**. És important donar estratègies per ajudar a qui pateix i treballar la resolució de conflictes, la mediació...

Finalment, un tret evident de l'alumnat defensor és la seva **intel·ligència emocional**, els estudis demostren que, en aquest sentit, són superiors a la resta i que, a més, aquesta característica els protegeix d'esdevenir víctimes. L'alumnat que atura les situacions d'assetjament sense ajuda d'un adult sap cercar solucions actives pels companys i per si mateix d'acord a la seva realitat. Les habilitats emocionals, per tant, influeixen directament en aturar les agressions. Els agressors i agressores tenen deficiències en quasi totes les àrees de la intel·ligència emocional, i el grup d'observadors que no ajuden també tenen nivells més baixos al respecte. S'ha de propiciar una actitud negativa cap a la passivitat i fomentar les habilitats emocionals.

A mode de conclusió

L'estudi sobre assetjament escolar ha passat d'una anàlisi descriptiva des d'una perspectiva més clínica a una anàlisi basada en perspectives sistèmiques (grupals i socioculturals).

Els programes contra el bullying han d'incloure propostes globals i propostes concretes. Com s'ha vist, les accions universals es refereixen a influir en el grup i desenvolupar en tot l'alumnat la capacitat de comporta-se de forma constructiva, d'assumir la responsabilitat de no afavorir l'assetjament i de donar suport a qui pateix. Les accions concretes es refereixen a saber com actuar quan es detecta un cas d'assetjament i actualment tots els centres tenen protocols d'actuació, així els adults assumim la responsabilitat de posar fi a una situació que provoca dolor i malestar i donam el suport necessari; i els companys de classe, imprescindibles en la intervenció, tenen l'oportunitat de donar suport i protecció a la víctima, participant així en la millora de la construcció dels seus propis espais de vida i del seu futur.

Bibliografia

- Escoda, M. (2016) Dades sobre assetjament escolar. *Anuari de l'educació*, 2016. Palma: Universitat de les Illes Balears, 503-520.
- Orte, C., Vives, M., Escoda, M. (2015). *La convivència escolar*. A March, M. *Pedagogia social*. Octaedro.

UNA INJUSTA JUSTÍCIA

Sebastià Lliteres Lliteres

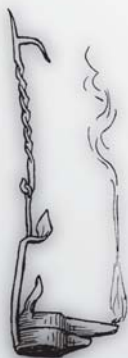
Que a l'Estat Espanyol el sistema judicial no acaba de funcionar del tot bé, és d'allò que en diuen «vox populi». I no em referesc, precisament, a la lentitud de l'execució dels processos judicials, ni al seu dia a dia. Em referesc, òbviament, a la injusta justícia que s'exerceix des de les altes instàncies, que és fruit de l'herència de la dictadura franquista: bàsicament, una gran falta d'independència entre el poder executiu i el judicial que s'exemplifica entre altre coses, en la falta de renovació del Tribunal Constitucional i de bona part de la plana major de la judicatura, en les restriccions i prohibicions -polítiques i judicials- explícites d'investigar els Crims del Franquisme i un llarg etcètera.

Només llegint les notícies d'aquestes darreres setmanes en tendrem a bastament per copsar aquestes mancances estructurals. En posaré alguns exemples il·lustratius: en primer lloc, destaca la benevolent -en opinió meva- sentència sobre el Cas Noós que condemna a 6 anys i 3 mesos de presó al gendre del rei emèrit, Iñaki Urdangarín, tot i que el deixa per ara en llibertat sense fiança. Els delictes comesos: haver malversat fons públics, prevaricació, haver comès frau, tràfic d'influències i altres delictes contra la Hisenda Pública. La seva esposa, la infanta Cristina, just se n'ha duit una multa per haver-se beneficiat indirectament dels delictes comesos pel seu marit ja que ella «no en sabia res». En qualsevol país normal, amb un escàndol d'aquestes magnituds i amb la família reial implicada en tot el «merder», Urdangarín i tots els que li anaren darrera haurien d'haver entrat a la presó sense fiança, i els Borbó haurien tornat a agafar el camí de

l'exili davant un cas que retrata clarament la tradició corrupta i d'aprofitament de les arques públiques per part de la família que ostenta la caporalia de l'Estat.

Per altra banda, destaca la sentència a 3 anys i 8 mesos de presó pel raper de Sa Pobla Valtònyc per haver «injurat la Corona, enaltit el terrorisme i amenaçat de mort al president del Círculo Balear». En primer lloc he de dir que ni la música, ni la lletra, ni les formes i tarannà del cantant són del meu gust. Però crec ser prou lúcid com per veure que això no ha d'impedir posicionar-me radicalment en contra de dita sentència, que vulnera no solament la llibertat d'expressió -un tema complex, tot sia dit- sinó que traspua la diferència de tracte -classista- i de sentències que es dona segons quina sigui la persona que s'ha d'asseure al banc dels acusats. I és que aquest no és el primer cas en què es jutja un cantant o artista per motius similars a Espanya: això indica que tant el sistema judicial com la Fiscalia en particular tenen una obsessió explícita per perseguir tot allò que pugui ser crític amb els «símbols nacionals» com la Corona, la bandera, etc., elevats de forma sagrada a l'altar d'allò «intocable»: dubtar o criticar la Corona, la unitat de la «pàtria» o altres sacralitats hispàniques representa la dissidència amb el règim i, com que algú fa 40 anys ho va deixar tot «atado y bien atado», això es castiga amb l'assenyalament públic i fins i tot amb la presó.

El darrer exemple que vull posar és el de la judicialització de la política que s'ha duit a terme amb la figura d'Arnaldo

ENCARA NO ETS SUBSCRIPTOR?

Per poder existir, el Llum d'Oli necessita de la col·laboració i compromís dels seus lectors. Si encara no hi estàs, t'animam a què et subscriguis a la revista. Així, cada tres mesos la rebràs a casa teva, i a més ens ajudaràs a seguir endavant. Per només 15€ anuals la podràs gaudir! Contacta amb nosaltres a través de l'adreça llumdoliporreres@gmail.com

Otegi i en el procés sobiranista català. En el cas d'Otegi, la justícia espanyola no va poder sofrir que el dirigent de l'esquerra abertzale apostés definitivament i de forma inexorable per convèncer l'entorn polític d'ETA (Batasuna) que l'únic camí possible era el de la resolució política dels conflictes i que calia deixar de banda el terrorisme i la violència. Aquesta valenta aposta el va dur a la presó, perquè suposava el principi del final d'ETA. I no seré jo el primer que digui que l'existència d'ETA ha estat sempre un motiu estimulants pel PP per extreure una bona quantitat de vots apel·lant l'anti-terrorisme i als drets de les víctimes (només les d'un costat). Per altra banda, en vista que la massa independentista a Catalunya frega la majoria absoluta entre els votants catalans, s'ha optat per la utilització de les clavegueres de l'Estat dirigides per l'ex-ministre d'interior Fernández Díaz en clara connivència amb l'estament judicial per combatre il·legalment els partits i dirigents independentistes. Per si no fos prou greu això, l'aposta del PP i de bona part de l'alt funcionariat de l'Estat ha estat judicialitzar el procés en lloc de donar-li una sortida política: inhabilitació de dos anys per l'ex-president Artur Mas per haver posat les urnes el novembre del 2014, judici pendent de sentència per a la presidenta del Parlament, Carme Forcadell, per deixar que es votessin democràticament al Parlament les conclusions de la Comissió sobre el Procés Constituent, la persecució de batles i batllesses per penjar estelades als balcons, i un llarg etcètera.

Només amb aquests exemples podem veure com les estructures del poder judicial espanyol es troben mancades en molts casos de la mínima sensibilitat democràtica i sotmeses a la voluntat dels grans partits polítics i dels interessos dels grans poders polítics i també econòmics.

La judicialització de la política, el classisme repugnant d'algunes sentències, la manca d'independència de la Fiscalia i de la judicatura en general, la sobreprotecció a aquells que han destrossat el nostre sistema públic malversant els nostres diners, el fet de passar per alt els Crims del passat en nom d'una convivència que tanmateix no existirà mai fins que el passat no quedi aclarit, o la persecució de tots aquells «discòls» que no combreguen amb la mateixa manera d'entendre Espanya, demostren que per depurar tot aquest sistema cal una refundació de dalt a baix, i una presa de consciència per part de la ciutadania sobre la necessitat de regeneració democràtica.

Crec que no és sobrer aturar-se a pensar un moment en si aquest Estat on vivim -o malvivim, millor dit- té aquesta capacitat d'autoregenerar-se «per si sol» o, si bé, hauran de ser els diferents pobles i els seus ciutadans els qui, a través de diferents processos constituents, des de baix i de forma democràtica, puguin canviar una realitat que pesa com una llosa sobre les espatlles de la gent, malgrat que moltes persones en restin indiferents. Personalment, jo apost per la segona via.

Anàlisis Clínicas

Antònia Sastre Barceló
F a r m a c è u t i c a

Consulta: Dilluns i dimecres
de 8:30 a 10 hores

Carrer l'Almoïna, 49
Tel. 971 64 70 84

Assegurances: Adeslas, Asisa-Muface, Agrupació Mútua,
Axa-Mare Nostrum, Imeco-Caja Salut, Groupama, L'Aliança, Novomedic...

ELS 100.000 RALS DE FERRAN VII: UNA LLARGA COMPENSACIÓ...

Francesc Delpueyo Aceña

11 de juliol de 1822: “día que para los habitantes de Porrera se ha hecho de funesto recuerdo...”

“La pressió del poble” (“Notas”, autor desconegut), Lliure poble de Porrera.

En l'article anterior, “La destrucció de Porrera”, ja parlàrem de la mala fortuna que tingueren els milicians i, encara més, els habitants de Porrera, quan el poble va quedar reduït a cendres i els habitants s'hagueren d'exiliar a Reus amb l'ajut dels milicians d'allí. Però aquest no fou el final dels nostres protagonistes. Els supervivents, marcats i batuts pels facciosos d'aquell 11 de juliol de 1822, es recuperarien i s'aixecarien a la recerca de venjança i, per descomptat, amb la il·lusió i les ganes d'alçar de nou la vila.

La recuperació, segurament per ser un cas d'aquesta envergadura, no fou gens fàcil. Després, però, succeïren diverses coses. Primer, la refugiada, com he dit, de la major part de la gent del poble; després, la formació d'un batalló de la milícia (sabent que alguns ingressaren a la facció); i en tercer lloc, la participació del batalló de milicians de Porrera a les ordres de Pellicer en diverses accions de guerra. I, no podem deixar d'anomenar que la subsistència fou més fàcil –mínimament– gràcies a la gratificació econòmica pel servei a la milícia.¹ Per tant, es van començar a prendre mesures. La majoria dels habitants, o els exiliats,² van començar a moure fils i a tramitar per a l'obtenció d'una compensació econòmica oficial, atribuïda pel mateix Ferran VII.

Ferran VII

Font: patrimoniumhispalense.com

D'aquesta manera, un any després dels successos abans explicats, el 16 de juliol de 1823, el monarca va concedir als habitants de Porrera –dels fons personals d'aquest– 100.000 rals de compensació. Els diners, resumint, havien de ser repartits en tres parts: una per als milicians, l'altra per als que es trobaven residint fora de la vila i, una tercera, per a indemnitzar els que havien sofert pèrdues i desperfectes a les seves propietats (Anguera, 1985). Aquí comença l'enrenou d'aquesta “llarga compensació”.

El designat per anar-los a recollir va ser el comandant de la milícia local, Josep Pellicer i Fort. El problema fou que com que no anà de seguida a buscar la compensació, la Diputació Provincial de Tarragona la féu servir per pagar despeses de guerra (Anguera, 1985). I, per si no n'hi havia prou, es produí la restauració del règim absolutista. Poc després, els milicians hagueren

de partir a França o anar en zones on ningú els conegués per no ser executats o empresonats. Per la part que toca als habitants de Porrera, la major part dels implicats als fets mencionats, no va poder retornar a casa fins a l'amnistia el 1833 que, malauradament, fou l'any de la Primera Guerra Carlina. Pel fet de participar-hi directament, es deixaren de costat les reclamacions que s'efectuaren fins al moment, que no van ser complides fins al 1841.

Entremig d'aquests anys, paralitzada la recerca de la compensació, s'atorgà l'honorífica traduïda en la concessió del títol, encara conservat avui en dia, d'“eminente constitucional” a la vila, de benemèrits de la pàtria als seus combatents,³ al dret a utilitzar els mateixos una medalla de plata al·legòrica i del fet que “haberse distinguido en dichas defensas” fos un mitjà per a l'obtenció d'un càrrec burocràtic. La repartició de les medalles fou el maig del 37.⁴

Així doncs, el 1841 és quan Baltasar Simó reprèn la iniciativa per cobrar la compensació. El 30 d'abril redacta una exposició a les corts on reclamava els diners (Anguera, 1985). L'escrit, fet seu i per l'Ajuntament de la vila, va ser tramès el 31 de maig al cap polític, on es féu també un llistat per als interessats en les reclamacions, sotmès a una junta local on es modificaren algunes quantitats de les demandes i, a més a més, n'exclogueren les dels que no eren liberals.⁵

L'expedient arribà a lloc, però el consell reial el va declarar improcedent

(lògicament no volien pagar aquesta suma de diners, i menys havent-los pagat ja anys enrere). La cosa quedà estancada de nou. Però, per fortuna, a partir del pronunciament de 1854, Josep Pellicer i Aulèstia va tornar a moure's per la causa: va pactar amb els interessats i es va comprometre a fer totes les gestions burocràtiques per a cobrar la suma a canvi d'una comissió —el 10%— i, a més a més, “comprometent-se al seu torn a indemnitzar-los amb 100 lliures de la seva mà si no ho havia aconseguit en el termini d'un any” (Anguera, 1985). Pellicer, per sort, i amb l'ajuda d'Estanislau Figueres —diputat en aquells moments—, va aconseguir l'aprovació de les corts —seguint, és clar, un llarg trajecte administratiu.

Aquest episodi dels porrerans del segle XIX es va acabar amb el cobrament dels rals i, tal com expliquen les fonts, amb “un no massa reeixit intent d'operació especulativa amb els títols de deute donats pel govern per part de Pellicer i un comerciant reusenc”.

Porrera, un poble petit del Priorat, després dels fets sagnants viscuts durant aquest període, va aconseguir sobreviure de la manera que va poder tots els obstacles posats al seu camí, dóna fe al renom atribuït —mitificat i magnificat al seu moment— com a “constitucional per essència” i, per tant, sempre liberal —cosa amb la qual puc estar ben d'acord des del meu punt de vista personal.

M'agradaria acabar parlant dels veritables protagonistes, anomenats alguns tant en l'anterior com en aquest petit article. Podríem buscar els màxims exponents i/o autoritats que ressaltaren gràcies a les seves accions en cada moment d'aquests anys explicats abans (i que, segurament, per qües-

tions “jeràrquiques” i institucionals, s'emportaren tot el mèrit als escrits del moment).⁶ Però no ho faré; no d'aquesta manera. I el motiu no és altre que la simple opinió que vull transmetre a partir de la meua lectura dels fets, creient que els veritables protagonistes del moment, almenys en aquest període que congestionà Porrera, són tots— i cada un dels habitants que visqueren la situació en carn viva i, per tant, lluitaren per a sortir-se'n d'una sola peça. Els quals ho aconseguiren a pesar de totes les dificultats i pèrdues.

Bibliografia de referència:

ANGUERA, Pere; MILÀ, Joan. *Lliure poble de Porrera*, Ajuntament de Porrera, Porrera, 1985.

SIMÓ I SERRES, Josep. *Crònica de Porrera 1865*, Ajuntament de Porrera, Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, Arxiu Comarcal del Priorat, Porrera, Barcelona, DL 2008.

¹ Un dels motius clau per la permanència en l'activitat bèl·lica (explicat a l'article del Llum d'Oli número 147). L'altre era l'afany de venjança contra els qui havien destruït Porrera; sumant, a més a més, la fortuna dels supervivents, entre d'altres, segurament (Anguera, 1985).

² Tal com Pere Anguera els nomena a la bibliografia consultada, utilitzant la terminologia dels textos.

³ Joan Simó ens diu que les recompenses van ser atorgades “por sus acciones gloriosas en la campaña [...] y no precisamente por la heroica defensa” (Anguera, 1985), un fet molt interessant per analitzar és el perquè ha estat escrit així; però, en canvi, el decret de les corts deixa clar que és a causa de “su defensa contra los facciosos” (Anguera, 1985), sent així encara més insistiu en la seva anàlisi. Possiblement fou

escrit d'aquesta manera pel simple fet d'arribar a tothom, a un col·lectiu general que participava de la campanya, o per una suposada interpretació del contemporani. Com he dit, és un fet interessant que es podria debatre.

⁴ Anguera, Pere; Milà, Joan. *Lliure poble de Porrera*, Ajuntament de Porrera, Porrera, 1985, pàg. 14.

⁵ Anguera, Pere; Milà, Joan. *Lliure poble de Porrera*, Ajuntament de Porrera, Porrera, 1985, pàg. 13, on també se'n explica quin és el motiu pel qual la llista final quedà plena de parcialitats i inexactituds.

⁶ Sent visibles tots els personatges exposats en aquests dos articles en els textos dels germans Simó i altres documents contemporanis del XIX, entre molts d'altres no esmentats.

VIAJES PEGASO S.L.

Germans Leiva

Antonio Marqués, 2
07003
PALMA DE MALLORCA
Tel. 971 76 34 92
Fax: 971 75 19 63

www.viajespegaso.com

CONTRA EL SILENCI, CONTRA LES MORDASSES: PER LA LLIBERTAT D'EXPRESSIÓ

Associació de Premsa Forana de Mallorca

Fotografia:
www.abc.es

Molt sovint els ciutadans no som conscients de les conseqüències que poden tenir les lleis que aproven els parlaments que hem triat democràticament. Podria ser el cas, per exemple, de la controvertida Llei de seguretat ciutadana, altrament coneguda com a Llei Mordassa, que limita els drets fonamentals i els principis jurídics essencials i que genera una clara indefensió davant els poders de l'Estat. Ha estat aquesta llei la que ha permès que el jove raper mallorquí Josep Miquel Arenas, Valtonyc, hagi estat condemnat per l'Au-

diència Nacional espanyola. La pena conjunta és de tres anys i sis mesos de presó per les lletres de tres de les seves cançons. El jutge l'acusa d'injúries a la corona, amenaces i apologia del terrorisme, i el condemna a presó.

Tot plegat ha ocorregut la mateixa setmana que Iñaki Urdangarín no havia d'entrar a presó i Cristina de Borbó era absolta en el cas Nóos. Hom podria pensar que això serien figures d'un altre paner. Però sembla clar que no ho són.

Tornem al cas que ens ocupa. Les revistes de l'Associació Premsa Forana de Mallorca volem mostrar la nostra solidaritat amb el raper Valtonyc i amb tots els actes que es facin en suport seu, alhora que volem manifestar la nostra més fonda preocupació per les conseqüències que pot tenir, i que de fet ja ha tengut, la Llei Mordassa en el món de la creació artística, però també en el de la comunicació periòdica, en tant que suposa un límit al més elemental dret de la llibertat d'expressió. Volem que les nostres publicacions continuïn sent referents en la premsa de proximitat i que ho puguin ser des de la veracitat i des de l'expressió més fonda de la ideologia de cadascun dels nostres col·laboradors. És per això que no podem acceptar de cap de les maneres cap casta de mesura coercitiva ni repressora que limiti la capacitat expressiva dels nostres creadors ni dels nostres pensadors. Cap dels nostres mitjans no tendria sentit si donàssim per bones lleis i decisions judicials com aquestes.

Bar Pub
ES FAROLET

**jaume
sastre
soler SL**
materials de construcció

ceràmiques i gres bigues imitació fusta
ciments saques aïllants canonades
lloguer de minicontenidors (Servei a domicili)

CARRER NOU, S/N
(SORTIDA CTRA. PORRERES-VILAFRANCA)
07260 - PORRERES
TEL. I FAX: 971 647102

DE LES DOTZE A LES DOTZE I CINC**Jaume Rosselló Tomàs**

A les dotze en punt el monstre obri la bocassa
i treu foc pels queixals.

A l'hivern envoltam la camilla.
Del sopar de ventresca torrada les esgrelles en són testimoni.
Apagada la darrera espira ressegueix el mantra.
Dormint, passam el rosari en llatí.

A l'escalfor de l'escalfa-panxes,
tal com un forat negre xuclant l'energia,
em vaig endinsant en l'ahir, començ a viatjar.

Una vànova florejada i densa
m'amaga el cap
tancant a fora la por.

Por a ser massa petit o a tornar gran,
a no estimar o a no saber-ne,
a riure o a ser feliç a destemps.

Por a no tenir por,
a ser un valent desconegut o un covard famós.

Por a la mort, a viure,
a renéixer darrere de cada batec, cada alè
i no saber què fer...

Una vànova florejada i densa
em protegeix el cor.

Un pensament il·lús
m'allibera l'ànima.

Ja no em puc aturar de viatjar.

A les dotze i cinc el monstre obri la bocassa,
té les genives socarrades.

**EXHUMACIÓ FOSSA COMUNA
DE PORRERES 2016****Francesc Lladó i Rotger i Tomeu Crespí Casanovas**

Criden ara els vostres ossos
oblidats per vuitanta anys
caigueren en els paranyes
de poderosos molts grossos
que enterraren vostres cossos
per no descobrir els seus mals,
al poble donaren pals
a mode de dictadura
i a vosaltres sepultura
per defensar uns ideals.
Porreres fou escenari
de vespres de sang i foc
i ara ben a poc a poc
surt a llum aquest calvari.
I és una bona notícia
per propis i per estranys
perquè després de tants anys
finalment se fa justícia.

GLOSÀRIUM XXX**Joan Barceló, *Fusteret***

A Valtonyc "el trobador"
l'Audiència el va jutjar
just pel fet de criticar
la família dels Borbó.
El noi va fer una cançó
quan era un adolescent
on, diuen, va amenaçar
(de manera pertinent)
l'innombrable president
del "Sírculo Balèa".

A demés l'han condemnat
per enaltir el terrorisme. (!?)
A veure si el seu activisme
és el que no els ha agradat.
I en un acte de cinisme
el volen empresonar,
no per ser un delinqüent,
sinó per ser un esquerrà
i haver dit clar i català
el que pensa molta gent.

Al tribunal espanyol,
braç judicial repressor,
no importa difamar-lo:
ja se denigra tot sol
i ha quedat com un tascó
a l'altura des trespòl.
Crec que aquest govern no vol
la llibertat d'expressió.
I és que no tenen consol!
Valtonyc, absolució!

L'OBTURADOR

Francesc Servera Veny

DJ PORRERENCS II

Caterina Gornals Miralles

Continuant amb l'article del número anterior, en aquest us presentaré tres discjòqueis més de Porreres, dels quals un és DJ productor.

DJ Xiscox

En Francesc Miquel fa uns 8 anys que va començar a posar música al Nokturn i des d'aquell moment no ha aturat. Va ser allà on va sorgir el seu interès pel món dels punxadiscs. En Xisco recordarà sempre la primera nit que va posar música al Nokturn perquè tot i que aquell vespre no hi havia gaire gent, el va marcar especialment. Allà hi havia en Toni Cerdà (Toni Cr), una persona important en els seus inicis com a discjòquei. La seva motivació va anar en augment quan va venir el DJ Spider a sa Roqueta, ja que aquest discjòquei va tenir molta empatia amb ell, mantingueren el contacte i li va mostrar com anava aquest món. DJ Spider l'impulsà per continuar posant música.

Tal com he comentat, el seu aprenentatge va ser al Nokturn, després es va moure cap a sa Roqueta, es Clot (Colònia de Sant Jordi), 1942 (Colònia de Sant Jordi) i 9Magatzem (Campos). Actualment, DJ Xiscox és el DJ resident del LAOS (Colònia de Sant

Jordi) on el podem trobar posant música els caps de setmana i quan hi ha alguna festa, però també posa música a festes particulars.

Per a ell un DJ és una persona que, sigui productor o no, està disposta a animar una festa o esdeveniment, sempre observant la gent perquè "el ritme no decaigui".

Quin tipus de música poses? Això depèn de la festa o del local, ja que el discjòquei s'ha d'adaptar un poc al lloc i a l'ambient. Tot i així, a més, ara sent resident a un local, el que agrada més al públic és la música llatina.

Quina cançó no pot faltar quan tu poses música? Depèn de l'època, però una cançó que m'agrada molt i intent que sempre soni és *Hoxton Whores* de Devil Toy.

Toni Cr

En Toni Cerdà va començar a posar música l'any 2007, quan tenia 17 anys. El seu interès va sorgir principalment perquè li agrada molt la música, però va iniciar-se en el món dels punxadiscs gràcies a en Colau Barceló i en Tomeu Lliteres al Nokturn, on va començar a fer les primeres mesclades i experiments. Així va tenir l'oportunitat de donar-se a conèixer, cosa molt

important. Ara, normalment actua a locals petits, pubs i festes privades, i de forma puntual en alguna discoteca o "open air" durant l'estiu. De totes maneres, cada any el podem trobar durant les festes d'estiu a sa Colònia de Sant Jordi, a les festes de Sant Agustí de Felanitx i a Sant Antoni a Manacor.

Tot i que ens ha dit que les seves actuacions preferides són les festes privades, envoltat d'amics i sense pressions per haver de satisfer el públic, li agradaria destacar una actuació que va fer el 2014 a la Sala Fònica a Muro. En aquest local ell hi havia estat escoltant altres artistes i desitjava poder-hi actuar. El dia que el varen cridar per demanar-li si hi volia anar, no s'ho podia ni creure. Arribat el dia de l'actuació, quan va ser damunt l'escenari, va sentir uns nervis i una adrenalina que feia temps que no experimentava, però una vegada començada la sessió, els nervis es varen dissipar i va ser una molt bona actuació.

En Toni ens diu que el discjòquei no només és l'encarregat de decidir quines cançons posar durant la sessió, sinó també d'investigar i cercar sons i cançons quan no és als escenaris. Un punxadiscs inverteix incomptables hores a casa per sortir a actuar unes poques hores a l'escenari.

Quin tipus de música poses? Electrònica en general, i sempre que les circumstàncies ho permeten "techno" i "minimal", ja que són ritmes més obscurs i profunds i no tothom els entén, o no és el lloc-hora indicat. Quan no es pot, doncs pos "house", "tech-house" i derivats, que són ritmes més frescos i alegres.

Quina cançó no pot faltar quan tu poses música? No tenc cap cançó que sempre posi, però sí que és veritat que n'hi ha unes que sonen més vegades que unes altres. Ara bé, per molt que sempre volgués posar una mateixa cançó perquè m'agrada molt, per a mi seria un error perquè sempre intent alçar el cap i mirar la pista de ball. Tots els discjòqueis, amb els anys, aprenen a elegir la música apropiada per a cada moment només alçant el cap i mirant el públic, i per això una mateixa cançó no sempre encaixaria bé. Evidentment, tots el temes que pos m'agraden, però no he de posar música només per a mi, he de posar música per a tots els assistents (sempre fidel al meu estil i principis). Seria egoista per part meua fer el contrari.

Una de les anècdotes que en Toni destacaria és la nit de la seva primera actuació al Nokturn de Porreres. Li tocava punxar després de l'estrella d'aquell vespre que era Àngel Costa i el local estava gairebé ple. Va començar creant una mica d'atmosfera per després fer la pujada i quan va anar a posar els baixos, que seria el moment que explota la pujada, estaven activats els "filtres" (que anul·len els baixos), i per tant la pujada no va explotar. Es va posar molt nerviós i no va veure que eren els filtres que estaven activats. Llavors se li va acostar n'Àngel (que era qui havia deixat els filtres posats) i li va dir que no passava res per ser la seva primera actuació, que es relaxés i gaudís del moment que tot aniria bé. Realment, així va ser.

En Toni també em comentà el ritual que segueix sempre el dia d'una actuació. Comença muntant en un ordre determinat i distribuint els aparells de la mateixa manera damunt la taula. I a més, quan escolta els auriculars només

amb una orella, sempre és l'esquerra.

Per acabar, em va dir que estava molt content d'haver pogut fer aquesta entrevista, ja que no és cap DJ professional però així ha tengut l'oportunitat de poder donar els seus punts de vista sobre un dels temes que més l'apassionen, a més de donar-se a conèixer un poc més a través d'aquesta revista que arriba a la gent del seu poble.

Juan Mora

En Juan Mora fa uns 7 anys que va entrar dins el món dels DJ, però ja en fa 5 que és DJ productor. El seu interès va començar escoltant Àngel Costa, el qual és un referent per a ell, però després va ser amb en Pepe Arcade amb qui va començar a produir i li va ajudar a treure la seva primera cançó a la venda.

En Juan ens explica que per a ell un DJ és una persona que anima una festa i d'ell depèn el ritme i l'ambient que s'hi visqui. Però aprofit l'ocasió i li demanem quina és la diferència entre un DJ i un DJ productor. En Juan diu que un discjòquei s'ha d'adaptar i canviar l'estil musical segons l'ambient que es troba, inclús a vegades ha d'improvisar; en canvi un productor, tal com la paraula ja indica, produeix i fa la música que li agrada, al seu gust, per tant, quan algú

va a una sessió seva ja sap quina música trobarà.

En Juan ha posat música en diferents sales com la VIP (Cala Ratjada), s'Oliveira (Campos), Xat's (Campos), Stereo Club (s'Arenal), Lunita (Palma), s'Acadèmia (Algaida)... i a festes privades, però la nit que mai no oblidarà és a la VIP. Ell anava amb la idea d'una nit més tranquil·la, però el públic li demanava més música i més ritme. Hi havia un altre DJ, però quasi es pot dir que va posar música ell tota la nit. "*La veritat és que vaig disfrutar*" va dir.

Quin tipus de música fas? Techno.

Quina cançó no pot faltar quan tu poses música? Stave - *Hardened Chord* (Regis Remix). **I de les produïdes per tu?** Juan Mora, Marc B - *Sincero*. Aquesta cançó va ser número 2 en vendes a beatport (àrea hard techno). Beatport és una tenda de música en línia, especialitzada en electrònica.

El ritual d'en Juan el dia d'una sessió és anar de negre i preparar bé totes les carpetes de música, és a dir, repartir la música en diferents carpetes i no posar-ho tot a la mateixa. A més, ens ha fet saber que algunes vegades s'ha deixat els cascs de música (cosa molt important per a un DJ) i per això ara ja els du penjats al coll des de casa.

Per acabar, en Juan ens explica que ell ha produït cançons per a diferents segells de música com Serial Number 847, segell d'en Pepe Arcade; DSR, segell d'en David Temessi i per Krannit Records, el segell d'en Marc B al qual vol agrair la seva gran ajuda a l'hora de produir.

Per altra part, Richie Hawtin i Sam Paganini, dos grans referents del techno, han punxat cançons seves en algunes actuacions, cosa que l'anima molt a seguir produint.

ENS DIVERTIM APRENT MATEMÀTIQUES AMB EL MÈTODE ABN

Col·legi Verge de Monti-sion

El mètode d'ensenyament tradicional de les matemàtiques es caracteritza per oferir una visió estàtica, determinada i tanca-da, en la qual l'alumne ha d'aprendre els nombres, l'escriptu-ra de la grafia, el funcionament de les operacions de càlcul... Bona part d'aquests aprenentatges es treballen mitjançant la memorització, minvant en moltes ocasions la falta de com-pressió, sense oblidar que, sovint, no entenen el perquè del procés matemàtic.

Aquests arguments ens han fet apostar com a centre pel mètode ABN en l'ensenyament de les matemàtiques, que hem iniciat el present curs als tres cursos d'educació infantil i a primer de primària, amb el propòsit d'implantar-lo progres-sivament a totes les etapes.

El mètode ABN permet a l'alumne:

- Comprendre el que fa quan resol una operació de càlcul o un problema i assolir destreses importants pel que fa al càlcul mental, de manera senzilla i natural.
- Treballar la construcció dels nombres i les relacions que existeixen entre ells. L'alumne els manipula i descobreix les regles que existeixen i alhora permet aplicar les pròpies estratègies que va assolint.
- Utilitzar materials de manipulació i motivadors per afavorir l'atenció de l'alumne. El docent elabora el propi material, plats, safates, taps, canyetes de refresc o escuradents, per posar alguns exemples.

Treballam la resolució de problemes, utilitzam peces de fruita com a referents.

-Aprendre a construir relacions entre quantitats i nombres, a cercar alternatives i establir relacions amb anteriors apre-nentatges.

-Arribar a la solució del problema de manera diferent, atès que tots els raonaments són vàlids.

Al primer curs d'educació infantil es comença a treballar la subitització, el nombre cardinal apareix a la imatge mental del nin sense necessitat de contar, amb imatges, objectes, gomets... Posteriorment, el conteig és constant, amb els alumnes que hi ha a l'aula, les cadires, les taules o qualse- vol oportunitat que permeti establir relacions amb els seus referents. Aquesta passa estableix una base per treballar l'estimació. Les rectes numèriques dels 10 als 3 anys, la referència del mes de l'any per treballar fins al número trenta, per acabar introduint les desenes a 4 anys, que es desenvolupa plenament a 5 anys juntament amb la taula de la primera centena.

Un altre aspecte important que es treballa contínuament és la comprensió. La feina realitzada amb referents i l'agilitat de càlcul disposa tot un seguit d'estratègies que els infants apli- quen a la comprensió de problemes.

A primer de primària utilitzen diferents materials (escura-dents, gomets, rectes numèriques, la taula del 100...) amb la manipulació dels quals els alumnes agrupen, reparteixen, formen desenes, centenes... En definitiva, adquireixen una gran agilitat quan treballen operacions de càlcul. Els proble- mes plantejats parteixen sempre de la realitat propera, els infants entenen el que fan, els diferents ritmes de treball es tenen en compte, això permet que els alumnes amb més difi- cultats utilitzin més temps i els que tenen més facilitat avan- cin passes gràcies a la seva potencialitat de càlcul mental, alhora possibilita que gaudeixin del procés d'aprenentatge.

Els blocs de continguts de l'àrea de matemàtiques es treba- llen longitudinalment, desenvolupant les habilitats i destres- ses obtingudes amb el càlcul obert i la feina realitzada amb els referents més propers, tot això ens permet potenciar la comprensió dels alumnes quan treballen.

Sens dubte, pel nostre centre és un repte pedagògic impor- tant i engrescador. La motivació de l'alumnat i el compro- mís ferm del professorat són el nostre al·licient per aconse- guir-ho.

XIX JORNADES CULTURALS A L'ESCOLA NOVA

CEIP Escola Nova

Amb els objectius d'aprofundir en el tema del curs i garantir el principi d'integració perquè tot l'alumnat pugui tenir les mateixes oportunitats, des de l'escola hem organitzat tot un conjunt d'activitats que afavoreixin la convivència entre l'alumnat de diferents aules i cursos. Per això, a principi de curs sempre triam un tema per treballar durant tot el curs, a més a més, aprofitam perquè sigui el nom de les aules. Enguany, després de la votació de tot l'alumnat, el tema elegit va ser "Els invents".

Si començam pels grups d'infantil tenim les classes de: sa sitra, xupa-xups, motos, camions, avions i ulleres. A primària: el foc, el metro, la ràdio, el coet, el globus aerostàtic, les plaques solars, els videojocs, els robots, els ordinadors, el cinema i la Internet.

Quan arriba el febrer, transformam completament les dinàmiques de l'aula. A infantil feim 4 grups per poder fer 4 tallers. Enguany hem fet el taller de baldufes (a partir d'un Cd), el taller de 3 en ratlla, el taller de pissarra màgica (amb sabó i pintura) i el taller del puja i baixa (amb una botella i una canyeta, una imatge pot pujar i baixar). A més a més, aprofitam per fer alguna sortida pel poble: hem anat a la fàbrica de galletes (un gran invent, les galletes Rosselló!); a Agromart, per conèixer les eines i el productes que tenen; també hem convidat l'únic espartenyer que queda a Mallorca perquè ens mostràs com es fan les

espartenyas d'espart. I, tots junts, hem gaudit d'un inventcircuit de psicomotricitat al pavelló Joan Llaneras: sis racons de joc on els infants comparteixen una bona estona.

A Primària hem sortit de l'escola per conèixer i utilitzar el metro de Palma, hem fet un programa de ràdio, hem visitat el jaciment de Son Fornés de Montuïri -per saber quins invents hi havia a la prehistòria- i també hem visitat la fàbrica de galletes Rosselló. Hem duit a terme tallers que ens han activat la imaginació: com l'elaboració d'objectes esbojarrats, de coets, prototips d'invents, fabricació d'instruments i panells informatius sobre diferents invents. Hem acabat les jornades participant a la gimcana que enguany hem anomenat "Invencana 2017" amb la qual els nostres alumnes han posat a prova diferents tipus d'habilitats.

Simultàniament a les activitats dutes a terme durant les "Jornades Culturals", els alumnes han pogut participar en un concurs de creació d'invents. Ha estat tot un èxit de participació i podeu veure els fantàstics invents que presentaren els nostres inventors a la pàgina web del nostre centre: <http://ceipescolanova.com/>

Tot acaba amb una gran exposició als passadissos de l'escola, a més a més de publicacions a la nostra pàgina web i als respectius blogs de les aules.

Prova d'habilitat de la invencana

Taller d'infantil pissarra màgica

OBRIM FRONTERES, CREAM FUTURS

Xisca Garí Blanch, IES Porreres

Ja fa mesos que sabem que moltes persones de Síria i d'altres països del seu voltant emigraren per poder fugir de la constant guerra del seu país; moltes d'aquestes, arribaren a les fronteres espanyoles amb l'objectiu d'iniciar, o almenys intentar-ho, una nova vida enfora del conflicte. Això no obstant, el que no sabien és que no els deixarien travessar-les. A partir d'aquest moment, totes aquestes persones van rebre un altre nom: *els refugiats*.

En aquests instants, milers de famílies, des del més major fins al més jove, es troben aïllades sense cap mena de recurs per subsistir i, el que és més trist, nosaltres ho permetem. La meua pregunta és: si tots sabem què és el que està passant, per què no intentam posar-hi remei?

L'institut de Porreres per tal que els alumnes poguessin conèixer el conflicte i així poder posar el seu granet d'arena per la causa, va organitzar un concurs. Aquest consistia en dissenyar un mural i inventar un eslògan sobre els refugiats per pintar la paret exterior de l'institut. El guanyador, juntament amb els finalistes, serien els qui el plasmarien.

La guanyadora fou Helena Mateos, una alumna de Montuïri

de 4t d'ESO. N'Helena ens explica que la idea inicial del dibuix no era la que finalment es va representar. Tot i que el concepte que tenia en un principi no era clar, cercant imatges sobre els refugiats, se n'adonà que totes mostraven el mateix: vies de trens, filferro i infants; infants esgotats, sense forces per seguir aguantant la situació. A partir d'aquí, cercà més imatges sobre diferents persones que portaven nins i, ajuntant-les, les representà sense rostre, ja que segons n'Helena "tots els vertaders herois són anònims". Així fou com s'inspirà per fer-ho. "Tots els alumnes de l'institut seguiran veient aquest dibuix i seguiran pensant en el que està passant".

Aquest és l'objectiu que, tant n'Helena com l'institut de Porreres, tenien pensat quan organitzaren el concurs i el dugueren a terme: que no quedi en l'oblit un fet tan rellevant com és el dels refugiats, que no intentin tapar-ho amb més elements corruptes i que no els resulti tan fàcil, en un futur, fer com si no hagués passat res. Si nosaltres mateixos no ajuntam les nostres forces i no seguim endavant, aquestes persones seguiran sent anònimes, només un dibuix més que una realitat.

LA UE PORRERES JA TÉ EQUIP FEMENÍ

Joana Blanch i Cati Nadal

El passat mes setembre un grup de nines ens proposaren fer un equip de futbol, ens ho pensàrem i varem decidir que ja era ben hora que a Porreres hi hagués un equip on totes les nines -i no tan nines- del nostre poble poguessin jugar; ja que, anys enrere, es va intentar i no es va arribar a fer. Per això, parlàrem amb la directiva de la UE Porreres i gràcies al seu suport ho duguérem endavant.

El mes de novembre varem començar els entrenaments i dia 28 de gener ja jugaren el seu primer partit amistós contra el Sineu, el resultat del qual fou de 1-7 a favor del Sineu. Malgrat el resultat, totes elles varen fer un molt bon partit, hem de tenir present que era el primer contacte amb aquest esport.

Dia 1 de març visitàrem el camp del Santanyí i el resultat fou molt positiu: 3-5 a favor del Porreres, això ha fet que les jugadores tinguin més ganes de seguir endavant per poder tenir un equip federat i competitiu de cara a la propera temporada.

El passat 12 de març, dins el marc dels actes del dia de la dona, jugàrem

D'esquerra a dreta:

Miquela Bordoy, Margalida Nicolau, Cati Riera, Ariadna Gil, Carme Marí, Miquela Maria, Maria Francisca Matas, Agustina Binimelis, Neus Lladó, Cati Servera i Abril Casandrill.

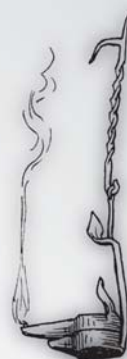
un partit a Porreres que va començar amb un minut de silenci en honor a totes les dones víctimes de la violència de gènere. Aquest partit fou contra el Santanyí i el resultat va ser 1-2 a favor del Santanyí.

Per acabar, volem mencionar que els pilars fonamentals d'aquest equip són: la constància, el compromís, la

tolerància, el respecte i l'esportivitat. Des d'aquí volem convidar a tot el poble de Porreres a donar suport a les nostres nines. Aprofitam també aquest espai per donar les gràcies a Joan Castanyer, jugador de la UE Porreres, i a tota la directiva atès que gràcies a ells, el nostre projecte es pot dur a terme amb il·lusió.

VOLS SER SOCI DE L'AGRUPACIÓ CULTURAL?

El Llum d'Oli tampoc existiria si no fos per la iniciativa i persistència de l'Agrupació Cultural i els seus socis. I, com totes les entitats sense ànim de lucre, és necessària la contribució econòmica de la gent per poder seguir endavant. Per això, t'animam a fer-te soci: si tens menys de 30 anys, el cost és de 20€ anuals. A partir dels 30 anys, el preu és de 30€ anuals. I no oblidis que els socis també reben el Llum d'Oli a casa seva sense costos addicionals!

Grups d'amics enfilats a l'escala del Molí d'en Tòfol, al carrer Donzella. Imatge dels anys 30.

Hi surten: els germans Biel i Rafel Barceló Mesquida Corro i els germans Sebastià i Antoni Salleras Picornell Gram.

Fotografia cedida per Bartomeu Gari Salleras